

Измена на А – Интегрирана еколошка дозвола

Име на компанијата: “ЛИБЕРТИ” Акционерско Друштво за производство и промет со производи на црна металургија-ладно валан, поцинкован и пластифициран лим Скопје

Адреса: ул.16-та Македонска Бригада бр.18, Гази Баба

Поштенски број и град: 1000 Скопје

Број на Дозволата: УП1-11/3-1697/2022

Содржина

Содржина.....	2
Речник на користени поими	3
Вовед.....	8
1 Инсталација за која се издава Дозволата.....	22
2 Работа на инсталацијата	25
2.1 Техники на управување и контрола	25
2.2 Суровини (вклучувајќи и вода)	27
2.3 Техники на работа.....	29
2.4 Заштита на подземните води.....	30
2.5 Ракување и складирање на отпадот.....	33
2.6 Преработка и одлагање на отпад.....	38
2.7 Енергетска ефикасност	39
2.8 Спречување и контрола на несакани дејствија.....	39
2.9 Бучава и вибрации	41
2.10 Мониторинг	42
2.11 Престанок на работа	44
2.12 Инсталации со повеќе Оператори	
3 Документација	46
4 Редовни извештаи	49
5 Известувања	50
6 Емисии	52
6.1 Емисии во воздух	52
6.2 Емисии во почва.....	60
6.3 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација)	60
6.4 Емисии во канализација.....	61
6.5 Емисии на топлина.....	64
6.6 Емисии на бучава и вибрации	64
7. Пренос до пречистителна станица за отпадни води.....	
8. Услови надвор од локацијата.....	
9. Програма за подобрување	
10. Договор за промени во пишана форма	70
Додаток 1	71
Додаток 2	
Крај на Дозволата	75

Речник на користени поими

Аеросол	Суспензија на цврсти и течни честички во гасен медиум.
Атмосферска вода	Дождовна вода што дотекува од покриви и места каде што не се одвиваат процесите
Барање	Барањето поднесено од страна на Операторот за оваа Дозвола
Би-годишно	Цел или дел од шест последователни месеци
БПК₅	Биолошка потрошувачка на кислород за 5 дена
ВОЈ	Вкупен Органски Јаглерод
ГИЖС	Годишен извештај за животна средина
Годишно	Приближно во интервали на 12 месеци Период или дел од период од 12 последователни месеци
Градежен отпад и отпад од рушење	Отпад што потекнува од градење, реновирање и рушење: глава 17 од националниот каталог на отпади или како што е договорено на друг начин.
Гранични вредности на емисија	Оние гранични вредности на емисија кои се дадени во Поглавје 6 од оваа Дозвола
Граница за масен проток	Гранична вредност на емисија која е изразена како максимална маса на една супстација што може да биде емитирана во единица време.
ГХ/МС	Гасна хроматографија / Масена спектрометрија
дВА	Децибели
Двегодишно/биенално	Еднаш на секои две години
Ден	Секој период од 24 часа
Дневно	За време на сите денови од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога емисиите се одвиваат; со најмалку едно мерење во било кој еден ден.
Дневно време	Периодот од 08.00 до 22.00 (сите промени треба да се одразат на дефиницијата за ноќно време).

Договор	Писмен договор
Документација	Секој извештај, запис, податок, слика, предлог, интерпретација или друг документ во пишана или електронска форма кој се бара со оваа Дозвола.
Еколошка штета	Согласно дефиницијата за еколошка штета во член 5 точка 51 од Законот за животна средина
ЕС	Електро-спроводливост ($\mu\text{C}/\text{cm}$)
ЕФТ	Еквивалентен Фактор на Токсичност
Индустриски опасен отпад	не Согласно дефиницијата за индустриски неопасен отпад” во член 6 од Законот за управување со отпад: Индустриски неопасен отпад е отпадот што се создава при производствените процеси во индустријата и не содржи опасни карактеристики, а според својствата, составот и количеството се разликува од комуналниот отпад.
Инсталација	Согласно дефиницијата за инсталација од член 5 точка 35 од Законот за животна средина: - во однос на интегрираните еколошки дозволи, е неподвижна техничка единица каде што се вршат една или повеќе пропишани активности и активности кои се непосредно поврзани со нив, а кои би можеле да имаат ефект врз емисиите и врз загадувањето; - во однос на спречувањето и контролата на хавариите со учество на опасни супстанции, инсталација е техничка единица во рамките на еден систем во кој се произведуваат, употребуваат, складираат или се ракува со опасни супстанции. Таа ја вклучува целокупната опрема, објектите, цевководите, машините, алатките, приватните железнички споредни колосеци, станиците за истовар кои ја опслужуваат инсталацијата, складовите или сличните градби, потребни за работа на инсталацијата.
ИСКЗ	Интегрирано спречување и контрола на загадувањето
Инцидент	(а) итен случај; (б) секоја емисија што не е во согласност со условите од оваа Дозвола; (в) секое ниво, дадено во ова Дозвола, а е достигнато или надминато, и (г) секоја индикација дека загадување на животната средина се случило или може да се случи.

К	Келвин (единица мерка за температура)
Капацитет/ опрема за задржување	Опрема наменета за задржување на евентуално истечен материјал.
Квартално	Цел или дел од период од три последователни месеци, почнувајќи од првиот ден на Јануари, Април, Јули или Октомври.
кРа	Кило Паскали
Leq	Еквивалентно континуирано ниво на звук
Локација на чувствителна бучава (ЛЧБ)	Секоја населена куќа, хотел или хостел, болници, училишта, верски објекти, или било други места и објекти за кои е потребно отсуство на бучава со нивоа кои предизвикуваат непријатност.
Македонски каталог на отпад / Листа на видови отпади (ЛВО)	Листа на видови отпади, Службен весник бр.100/05
Месечно	Минимум 12 пати во текот на една година, приближно во месечни интервали
МЖСПП	Министерство за животна средина и просторно планирање
Надлежен орган	Орган надлежен за издавање на ИСКЗ дозволи
НДТ	Најдобри Достапни Техники
Неделно	За време на сите недели од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога има емисија; со минимум едно мерење во било која недела
Ноќно време	Од 22.00 до 08.00 часот (сите промени треба да се одразат на дефиницијата за дневно време)
Одржување	Чување во добра состојба, вклучувајќи и редовна инспекција, сервисирање, калибрација и поправки доколку се потребни, со цел адекватно да се извршува функцијата
Оператор	Согласно дефиницијата за „Оператор“ од член 5 точка 40 од Законот за животна средина: - секое правно или физичко лице кое врши професионална активност, или врши активности преку инсталацијата и/или ја контролира, или лице на кое му се доверени или делегирани овластувања за донесување економски одлуки во однос на активоста или техничкото работење, вклучувајќи го и

	носителот на Дозволата или овластување за таквата активност, односно лицето кое е задолжено да регистрира или алармира за активноста.
Праг за масен проток	Количина на масен проток, над која се применува ограничување со МДК
ПРЕО	Проценка на ризикот од еколошка одговорност
Прилог	Секое повикување на Прилог од оваа Дозвола се однесува на прилозите поднесени како дел од оваа Дозвола
Примерок	Доколку контекстот на оваа Дозвола не кажува нешто спротивно, примерокот ќе вклучи мерење со електронски инструменти
ПСОВ	Пречистителна Станица за Отпадни Води
ПУЖС	Програма за Управување со Животната Средина
ПУР	План за Управување со Ризици
ПУРЗ	План за Управување со Ризикот по Затворање
Работни часови	Часови/време во кое инсталацијата има Дозвола/е овластена да работи
РИПЗМ	Регистер на Испуштање и Пренесување на Загадувачки Материји
РК	Растворен кислород
Санитарен/ комунален ефлуент	Отпадни води од тоалетите, местата за миење и кантината во инсталацијата
СИСП/ІРС	Спектроскопија со Индуктивно Спрегната Плазма
Слика	Секое повикување на слика или број на слика значи слика или број на слика содржани во барањето, освен ако не е на друг начин договорено
Соодветно осветлување	20 лукса, мерено на ниво на почва
Стандардна Метода	Национална, европска или интернационално признаена процедура (пр. EN, ISO, CEN, BS или еквивалентно).
Течен отпад	Било кој отпад во течна форма и што содржи помалку од 2% сува материја.

Тешки метали	Тешки метали се група на елементи меѓу бакар и бизмут во периодниот систем на елементи - со специфична густина поголема од 4.0 g/cm^3
ХПК	Хемиска потрошувачка на кислород
СЕН	Comité Européen De Normalisation - Европска Комисија за стандардизација
Часови за прифаќање на отпад	Часови во кои на инсталацијата и е дозволено да прифаќа отпад

Вовед

Овие воведни белешки не се дел од Дозволата

Следната Дозвола е издадена согласно Законот за животна средина (Службен весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/2010, 124/10, 51/2011, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192,15, 39/16, 28/18, 65/18, 99/18 и “Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.89/22 и 171/22) за работа на инсталација што извршува една или повеќе активности наведени во Уредбата на Владата за определување на активностите на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка Дозвола односно Дозвола за усогласување со оперативен план и временски Додаток за поднесување на барање за усогласување со оперативен план (Службен весник на РМ, бр. 89/2005), до одобреното ниво во Дозволата.

Други интегрирани дозволи поврзани со оваа инсталација		
Сопственик на Дозволата	Број на Дозвола	Дата на издавање
А-Дозвола за усогласување со оперативен план Арцелор Миттал (ЦРМ) АД Скопје	11-7295/4	30.06.2014
А-Интегрирана еколошка дозвола Арцелор Миттал (ЦРМ) АД Скопје	11-683/15	05.12.2017
Решение за целосен пренос на А-ИЕД од Арцелор Миттал (ЦРМ) АД Скопје на ЛИБЕРТИ АД Скопје	11-1591/7	22.06.2022

Заменети дозволи/Согласности/Овластувања поврзани со оваа инсталација		
Сопственик	Референтен број	Дата на издавање
ГЕР со содржан пресек и процена на состојбата со управување со отпадни води од Арцелор Миттал(ЦРМ)ЛИБЕРТИ АД Скопје	11-683/11	18.07.2017
Решение за одобрување Елаборат за заштита на животната средина за проект парна котлара од Арцелор Миттал(ЦРМ)ЛИБЕРТИ АД Скопје	УП1-11/4-376/2020	24.07.2020
Решение за одобрување Елаборат за заштита на животната средина за проект изградба на магацин за складирање на бои за технолошки потреби	УП1-11/4-1849/2019	14.02.2020
Дозвола за користење на вода од подземно водно тело за технолошки потреби,	УП1-11/5-1366/2021	14.12.2021

Измена на А – Интегрирана еколошка дозвола за ЛИБЕРТИ АД за производство и промет со производи на црна металургија -ладно валан, поцинкован и пластифициран лим Скопје

Закон за животна средина

Заменети дозволи/Согласности/Овластувања поврзани со оваа инсталација		
експлоатационен бунар ЕБ-1 и ЕБ-2 на КП 2276/1К.О. Гази Баба		
ГЕР за Инсталација за производство на ладно валан, поцинкуван и пластифициран лим Арцелор Миттал(ЦРМ)ЛИБЕРТИ АД Скопје	11-1591/1	03.03.2022

Краток опис на инсталацијата регулирана со оваа Дозвола

Основна дејност на Либерти АД Скопје е производство на ладно валан, поцинкуван и пластифициран лим, со шифра на основна дејност НКД: 24.10, производство на сурово железо, челик и феролегури.

Во локацискиот опсег се земени предвид сите објекти со кои претходно управувал Арцелор Миттал (ЦРМ) АД Скопје а сега управува новиот оператор Либерти АД Скопје, во кои се врши дејноста на производство на ладно валан, поцинкуван и пластифициран лим.

Сите објекти се наоѓаат на КП бр. 2276/1КО Гази Баба, општина Гази Баба, на вкупна површина од 168 228m², во согласност со податоците од имотниот лист бр.4962 на Либерти АД Скопје.

Категорија на индустриска активност на инсталацијата е **2.Производство и преработка на метали**, 2.3 Инсталации за обработка на ферометали **(а)**. Валавници со капацитет над 20т/ч, суров челик; **(в)**. Нанесување на заштитни слоеви од растопен метал со влез поголем од над 2т/ч, суров челик.

Инсталацијата ја сочинуваат следните објекти и простории: основен објект во кој се наоѓа администрацијата, магацин за суровини, погон за преработка на суровини-линија за чистење на лим со HCl-лужење, погон за преработка на исчистен лим-дотерување на лимот(дебелина), погон за пластификација, погон за поцинкување, погон за пакување на готов производ-макази, магацин за готов производ, пречистителна станица за пречистување на отпадни води од технолошки процес, просторија за складирање на отпад од произведен процес, лаборатории, пумпна станица за вадење бунарска вода(за технолошки потреби)од две бушотина, простории за луѓето што работат во делот обезбедување,, електро соби-простории со компјутери што ја следат работата на одредени машини од производниот дел, рекреативни и зелени површини, трафостаница и трансформатори, водородна станица,, котлара, паркинг на возила за вработени и паркинг за товарни возила на фабриката.

Во процесот на производство на ладно валан лим, како суровина се користат: лим, киселини, бои и средства за пречистување на отпадните води од технолошкиот процес.

Технолошкиот процес на преработка, односно, ладно валање на лим се одвива во неколку фази и тоа: набавка на примарни и секундарни суровини, примарна преработка или лужење, прогамирање на производство, дресирање, понатаможна преработка или дресирање, пластификација, жарење, сечење и пакување на готов производ, односно дел Макази и складирање на готови производи во магацин.

ОПИС НА ГЛАВНИ АКТИВНОСТИ ВО ПОГОНОТ НА ЛАДНА ВАЛАВНИЦА

1. ПРИЕМ НА СУРОВИНИ

Топло валаните траки од нисколегиран челик пристигнуваат во Погонот со камиони или возни вагони, се складираат во т.н припрема каде се проверува квалитетот.

2. ЛИНИЈА ЗА ЛУЖЕЊЕ (Декапирање)

Лужење (декапирање) претставува постапка на отстранување на коварината од површината на челичниот лим со комбиниран механичко -хемиски третман, конкретно чистење на челичната лента од железни оксиди, масла и други нечистотии. При механичкиот третман од одмотувач траката минува низ процесор кој е составен од кршач на коварина(потисни валци), влечни валци и рамналици а притоа под дејство на силен притисок валците, површинскиот слој на коварината се раскршува и со млаз од индустриска вода се испира од лентата. Отпадната вода од испирање се собира во резервоар и се испушта во собирна јама(јама лужилница). Следи, центрирање на лентата и потоа низ влечни валци се носи до челна ножица (се отсекуваат краевите). Со машина за челно заварување (со графитни електроди), се врши спојување на лентите а потоа и брусење на варот. Преку управувачки валци лентата се носи во кадите за лужење, односно отстранување на коварината по хемиски пат со HCl, во четири кади за лужење со волумен по 80t. Концентрацијата и температурата во кадите за лужење се различни. Првата када е сиклучена од процесот и лужењето се врши во кадите 2,3 и 4, каде киселината постојано циркулира низ графитни теплоизменувачи на пареа. Водата што се користи за испирање на лентата се собира во резервоар и се реупотребува. Следува сушење на лентата во сушара со пареа за загревање на воздухот Испарувањата од кадите(киселински пареи) се зафаќаат и третираат во воден скрубер, пред истите да се испуштат во амбиентниот воздух, а водата во водениот скрубер рециркулира. При инцидентно протекување на некоја од кадите или заситување на киселинскиот раствор со железо, киселината преку систем цевки се носи до шест резервоари (секој со волумен по 20t), за собирање на отпадна киселина. Погонот е обезбеден со систем на канали чија цел е собирање на киселина при инцидентно истекување од кадите, во случај на нивно оштетување.

3.ЛАДНО ВАЛАЊЕ (Тандем-Петостан) Валањето, претставува постапка, каде што преку пластична деформација на топло валаната челична трака под дејство на сили на притисок и издолжување, се добива редуцирана ладно валана трака(од 50-80%), со потребни димензии и квалитет, преку ускладување на брзините на сите пет стана, како и силите на притисок по станови и затегањата меѓу становите. Притоа треба да се задоволени перформансите на постројката Тандем-петостан како механички така и електрични за да може да се одвива технолошкиот процес. Технолошкиот процес во Тандем-петостан е со следната динамика: издолжување на структурните зрна на лентата и формирање на валачка структура, пришто се нарушува природната структура на кристалите на материјалот но се зголемува цврстината на лентата. При процесот на валање се користи емулзија за подмачкување, ладење и чистење на валаната лента. Линијата Тандем-петостан користи рециркулирачка вода за ладење на хидрауликата.

4.ЖАРЕЊЕ

За подобрување на механичките својства на материјалот (крутост, структура на материјалот и рекристализација), се врши жарење. Жарењето на челичната лента може да се врши со т.н долго жарење на котури во жарни печки или со краткотрајно жарење на размотан котур во линијата за поцинкување. Се користат вертикални нови печки за жарење. Старите печки поставени во средина на Погонот Ладна валавница се надвор од употреба. Секоја жарна печка е обложена со огноотпорен материјал, 16 брениери на гас, всисен вентилатор, заштитно звоно за изолирање на материјалот во процесот на жарење и ладилно звоно. Процесот на жарење стартува со шаржирање, што опфаќа селектирање на котурите според квалитет, димензии и тежина, следи ладно продуввање кое опфаќа покривање на шаржите со заштитно звоно и се пушта заштитен гас (95% азот и 5% водород), со цел истиснување на кислородот и спречување на оксидација на материјалот. Печките се загреваат со природен гас (од сопствена гасна станица) на температура од 860 односно 1078 °C. Времетраење на жарење од 24 часа а времето на ладење до 100 °C може да трае до 60 часа. За забрзано ладење се користи техничка вода од рециркулирачко езеро.

5.ЛИНИЈА ЗА ПОЦИНКУВАЊЕ

Нанесување на растопен цинк на површината на лентата од двете страни заради подобра заштита од корозија. Како суровина се користи производот од жарни печки фул хард. Во процесниот дел се врши рекристализационо жарење на температура од 500-800°C, со цел враќање на кристалите во зрнеста форма во печка со континуирано жарење составена од: предгрејач, лабораторија(зона на жарење), зона за споро ладење, зона за брзо ладење, зона за крајно ладење и када со растопен цинк. Поцинкувањето на лентата се врши во када со растопен цинк, алуминиум и антимон со капацитет од 80т. Згурата се загрева со електрогрејачи до 460 °C. Од кадата за поцинкување, лентата се движи вертикално кон кула за ладење каде се вдувува ладен воздух преку систем од 5 дувалки. Пасивизација се врши со нанесување на раствор за пасивизација на лентата добиен со мешање на три валентен хром и деминерализирана вода во одреден сооднос. Вишокот од растворот за пасивизација се зафаќа во корито и се реупотребува. Доколку лентата понатаму се пластифицира не се врши пасивизација. Лентата се намотува на намотувач а котурот со помош на транспортер се вади и се носи на пакување или на дресиран двостан. Водите коис се користат при овој процес рециркулираат, односно истите се собираат и насочуваат кон рециркулирачкото езеро на РЖ Услуги од каде повторно се употребуваат.

6. ДРЕСИРАЊЕ-двостан Главна цел на дресирањето е подобрување на површинскиот изглед на лентата односно рамнење на лимот со помош на валци под притисок, и може да се врши мокро и суво дресирање. Дресирање се врши на начин што лентата се повлекува под работни валци, се задаваат параметри за дресирање, се регулира притисокот и започнува процесот на дресирање. Емулзијата која се користи при дресирање се подготвува и прочистува во истата постројка за емулзија која се користи и при процес на валање. Вклучува и нанесување на антикорозивно средство на траката. Доколку по завршување на дресирањето, лентата не ја задоволува бараната рапавост истата се враќа на повторно дресирање со други валци, во зависност од барањето за готов производ. Во инсталацијата има и стар двостан кој не е во употреба.

7. ЛИНИЈА ЗА ПЛАСТИФИКАЦИЈА

На оваа линија се нанесуваат (обложуваат) лакирани слоеви или пластичен материјал врз површината на лентата. Линијата се состои од влезен, процесен и излезен дел и е со капацитет од 24000т/год.

1. Влезниот дел служи за поставување на котурите на линија, нивно одмотување, сечење и спојување со хефтање.

2. Процесниот дел опфаќа подготовка на лентата за хемиски третман односно чистење на лентата преку процес на одмасување со фосфатирање или со посебни одмасувачи. Хемискиот процес се врши во 7 кади од кои првите две не се во функција. Во када бр.3 започнува хемискиот третман со прскање на лентата со алкален раствор и индустриска вода, со одредена концентрација. Во кади 4,5, и 6 лимената лента се пере со чиста вода, која постојано се надополнува со индустриска вода. Отпадните води од кадите се зафаќаат и одведуваат во собирна јама од процесот на пластифицирање и се одведуваат во базен бр.1 од ПСОВ. Следува, нанесување премази од двете страни на лентата и сушење/печење во печка, ладење со директно прскање со индустриска вода и нанесување на финаш боја и повторно сушење и ладење. Печките како гориво користат природен гас. Гасовите од печките преку еден заеднички испуст се испуштаат во амбиентниот воздух. По нанесување на премазите, лимот претставува готов производ кој оди во излезниот дел од линијата.

3. Излезен дел-состепен од излезна резерва и намотувач каде што се врши намотување на лентата во котури. Доколку финалниот производ треба да биде во вид на табли, истиот се носи на линијата за сечење.

8. РАМНАЛКА

Линија за корекција на лентата пред истата да биде финален производ. Со помош на рамналка се врши издолжување на лентата заради намалување на брановидноста. Нанесување на антикорозивно масло се врши само на ладно валаниот лим кој се жари а не се поцинкува како и на поцинкуван лим кој треба дополнително да биде заштитен од корозија.

9. ЛИНИЈА ЗА СЕЧЕЊЕ-НОЖИЦИ

Во инсталацијата постојат 4 линии за сечење и притоа се добива лим со различна ширина на лентата според барањата на потрошувачите. Потоа се врши проверка на квалитетот на лимот и доколку истиот ги задоволува барањата се врши машинско нанесување на масло за подмачкување, лентата се намотува на котур и се пакува како финален производ. Во погонот има две линии за сечење на лимот во вид на табли, таблици и сл. Финалните шпроизводи се пакуваат заради заштита од механичко оштетување, прашина и влага при процесот на складирање и транспорт.

10. СКЛАДИРАЊЕ И ОТПРЕМУВАЊЕ НА ФИНАЛНИ ПРОИЗВОДИ

Финални производи кои се добиваат како резултат на активностите во погонот Ладна Валавница се: ладно валани котури, табли и тракици, поцинкувани котури и табли, поцинкувани дресирани котури и табли, пластифицирани котури и фул хард.

ОПИС НА ПОМОШНИ ОБЈЕКТИ И АКТИВНОСТИ ВО ПОГОНОТ ЛАДНА ВАЛАВНИЦА

1.Емулзионо одделение

Емулзијата која се користи за ладење и подмачкување на работните валци како и за материјалот што се вала, заради намалување на загревање и триење на валците се подготвува во емулзионо одделение. Во 3 танкови(резервоари) се врши складирање на емулзијата со различна концентрација и преку повратна инсталација минува низ ладилници и филтри и повторно се користи. Отпадната емулзија од танк бр.1 и танк бр.2, браварска работилница, отпадното масло од хидраулика, моторно и редукторско масло се собираат во танк бр.3 на емулзионо одделение. Во танк бр.3 со волумен од 300m³, се врши таложење на цврстите материји во форма на мил и одвојување на маслата од површината со помош на два скимери. Емулзионото одделение е обезбедено со канали кои служат за враќање на емулзијата во танк бр.3 и собирање на густ талог од емулзијата како и прифаќање на емулзија при инцидентни истекувања. Заради дополнително пречистување на отпадната вода од емулзионо одделение, поставен е систем за пречистување кој се состои од танкови и систем за подготовка и додавање флокуланти и полимери. По додавање на флокуланти следува период на таложење од три часа. Тврдата мил, паѓа на дното од Танк А од каде се испушта во каналите на емулзионо одделение. Отпадните третирани води одат во пречистителна станица. Од третманот со полимери на емулзионо се создава тврда и течна слаѓ која се дава на надворешна фирма, согласно склучен договор.

2.Работилница за валци

Во работилницата за валци се врши обработка на валците за валачките станови, односно се врши брусене со брусен камен. Брусенето се врши машински а по потреба и рачно и за таа цел работилницата е опремена со 6 брусалки за чие работење се користи емулзија. Во средишниот дел се наоѓа простор за чување на обработените валци, т.н магацин за валци. Бурињата со масла од кои се врши преточување се поставени на мобилна танквана, а во близина на истите е поставен апсорпционен материјал.

3.Работилница за потпорни валци

За монтажа, сервисирање и поправка на валците. По потреба валците се пескарат во пескара, која е лоцирана во западниот дел од погонот Ладна валавница.Работилницата е опремена со брусилка и пескара и магацински простор за валци.

4.Пречистување на отпадни води

Отпадните води од погонот ладна Валавница се третираат во сопствена пречистителна станица, пред испуст во канализациона мрежа на РЖ Услуги АД Скопје.

5. Котлара-Производство на пареа

Новата котлара е сместена во рамките на производна хала на погонот Ладна валавница. Составена од две котелски единици, комплетирани со гасни горилници и гасни рампи со вкупен капацитет од 4т/ч сувозситена пареа со работен притисок од 8 бари и работна температура на пареа од 175 °С, секој со капацитет од 4.000kW. Гориво- природен гас. За секој котел се предвидува засебен оџак.

6. Лабораторија

Линиската лабораторија се наоѓа во погон Ладна валавница и се врши испитување на: наслага на цинк на лентата, концентрација на хромна киселина во пасивизатор, наслага на боја, лак, сјајност. Хемиската лабораторија претставува посебен објект и е комплетно опремена со лабораториски инвентар. Во хемиската лабораторија се врши: испитување на концентрацијата на раствор во кадите за лужење , односно процентот на HCl и Fe, контрола на хемискиот состав на емулзија на линија за валање и емулзија за двостан, состав на кадата за поцинкување и испитување на излезни гасови, рН во кадите за пластификација, контрола на боја, прајмер и лак.

7. Водородна станица Во непосредна близина на погон ладна валавница и функционира од септември 2015год. и од тогаш не се користи амонијак за производство на заштитна атмосфера. Во оваа станица се врши мешање на азот и водород со цел добивање на заштитна атмосфера и нејзина дистрибуција преку цевководна инсталација до погонот. Не се складира водород и азот, снабдувањето се врши преку цевководи од овластена компанија.

8. Полимерна станица

Претставува метален контејнер во кој е сместен системот за подготовка и додавање на полимер. Системот за подготовка на полимер се состои од танк со концентриран полимер (флокулант и анјонски полимер) од каде во друг танк преку автоматски систем за дозирање полимерот се меша со вода и се подготвува за употреба. Подготвениот раствор од полимер со помош на 2 пумпи се додава во отпадната вода.

9. Магазин за репроматеријали

Претставува тврда градба и е поделен на два дела, опремени со метални полици на кои се чуваат нови делови:семеринзи, заптивки, вентили, филтери, лагери, пумпи, завртки, спојници.

10.Магацин за бои

Магацинот за бои се наоѓа во продолжение на магацинот за репроматеријали. Пред магацинот за боја има хидрантна мрежа, која се состои од 3 хидранти на вода и пена како и ПП апарати. Покрај бои се складира разредувач, етил ацетат.

11.Магацин за резервни делови

Во него се чуваат резервни делови, резервоар за нафта за потребите на механизацијата на инсталацијата.

12.Магацин за репроматеријали(гумени делови и црева)

Претставува посебен објект од челична конструкција со намена за гумени резервни делови, црева, каиши и ленти.

Комуникација

Доколку сакате да контактирате со Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина (во понатамошниот текст Надлежниот орган) во врска со оваа Дозвола, ве молиме наведете го Бројот на Дозволата.

За било каква комуникација, контактирајте го Надлежниот орган Министерството за животна средина и просторно планирање на адресата Плоштад на Пресвета Богородица бр.3, 1000 Скопје, Република Северна Македонија.

Доверливост

Дозволата го обврзува Операторот да доставува податоци до Надлежниот орган. Надлежниот орган ќе ги стави податоците во јавните регистри, согласно потребите на Законот за животна средина. Доколку Операторот смета дека било кои од обезбедените податоци се деловно доверливи, може да се обрати до Надлежниот орган да ги из земе истите од регистарот, согласно Законот за животна средина. За да и овозможи на Надлежниот орган да определи дали податоците се деловно доверливи, Операторот треба истите јасно да ги дефинира и да наведе јасни и прецизни причини поради кои бара изземање. Операторот може да наведе кои документи или делови од нив ги смета за деловно или индустриски доверливи, согласно Законот за животна средина, чл.55 ст. 2, точка 4. Операторот ќе ја наведе причината поради која Надлежниот орган треба да одобри доверливост. Податоците и причината за доверливост треба да бидат приложени кон барањето за интегрирана еколошка Дозвола во посебен плик.

Промени во Дозволата

Оваа Дозвола може да се менува во согласност со Законот за животна средина.

Предавање на Дозволата при престанок на работа на инсталацијата

При делумен или целосен престанок со работа на инсталацијата, Операторот го известува органот. Со цел барањето да биде успешно, Операторот мора да му покаже на Надлежниот орган, согласно член 120 ст.3 од Законот за животна средина, дека не постои ризик од загадување и дека не се потребни понатамошни чекори за враќање на местото во задоволителна состојба.

Пренос на Дозволата

Пред да биде извршен целосен или делумен пренос на Дозволата на друго лице, треба да се изготви заедничко барање за пренос на Дозволата од страна на постоечкиот и предложениот сопственик, согласно член 118 од Законот за животна средина. Доколку Дозволата овластува изведување на посебни активности од областа на управувањето со отпад, тогаш е потребно да се приложи уверение за положен стручен испит за управување со отпад за лицето задолжено за таа активност.

Преглед на барани и доставени документи

Предмет	Датум	Коментар
Барање за Измена на А-Интегрирана еколошка дозвола УП1-11/3 бр.1697/2022	05.09.2022	Доставено е Барање за измена на А-Интегрирана еколошка дозвола
Известување со барање на дополнителни податоци УП1-11/3 бр.1697/2022	19.10.2022	Дополнителните податоци се потребни за комплетирање на Барањето за Измена на А-ИЕД
Дополнување на Барање за Измена на А-Интегрирана еколошка дозвола УП1-11/3 бр.1697/2022	24.11.2022	Постапено по известувањето со барање за дополнителни податоци од страна на операторот.
Објава на барање за Измена на А-Интегрирана еколошка дозвола УП1-11/3 бр.1697/2022	16.12.2022	Објавено е барањето за Измена на А-ИЕД во дневен печат, и на web страната на МЖСПП, на ден 29.12.2022год.
Известување до институциите со Прилог на Барање за Измена на А-Интегрирана еколошка дозвола УП1-11/3 бр.1697/2022	16.12.2022	Доставен е примерок од барањето и дополнување на барањето за измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022 до Министерство за здравство
Известување до институциите со Прилог на Барање за Измена на А-Интегрирана еколошка дозвола УП1-11/3 бр.1697/2022	16.12.2022	Доставен е примерок од барањето и дополнување на барањето за измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022 до Државен инспекторат за животна средина
Известување до институциите со Прилог на Барање за Измена на А-Интегрирана еколошка дозвола УП1-11/3 бр.1697/2022	16.12.2022	Доставен е примерок од барањето и дополнување на барањето за измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022 до Град Скопје

Известување до институциите со Прилог-на Барање за Измена на А-Интегрирана еколошка дозвола УП1-11/3 бр.1697/2022	16.12.2022	Доставен е примерок од барањето и дополнување на барањето за измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022 до општина Гази Баба
Одговор по барање на мислење УП1-11/3 бр.1697/2022	17.03.2023	Министерство за здравство со позитивно мислење и препораки по однос на Барањето за А-ИЕД.
Записник УП1-11/3 бр.1697/2022	16.05.2023	Од реализиран увид во инсталацијата по однос на постапката за Измена на А-ИЕД
Објава на Нацрт А-ИЕД УП1-11/3 бр.1697/2022	13.06.2023	Објавена е Нацрт Измената на А-ИЕД во дневни весници и на веб страната од министерството на 16.06.2023год.
Измена на А-ИЕД УП1-11/3 бр.1697/2022		Одлучено позитивно
Лице кое ја води постапката:	Светлана Глигорова	Потпис:
Раководител на одделение за ИСКЗ	Besa Tateshi	Потпис:
Раководителна сектор за ИЗУР	Nazim Aliti	Потпис:
Управа за животна средина Директор	Hisen Xhemaili	Потпис:

Измена на А-Интегрирана Еколошка Дозвола

Закон за животна средина

Дозвола

Број на Дозвола: УП1-11/3-1697/2022

Надлежниот орган за животна средина во рамките на својата надлежност во согласност со член 95 од Законот за животна средина (Службен весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/2010, 124/10, 51/2011, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 28/18, 65/18, 99/18 и “Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.89/22 и 171/22) го овластува:

Операторот: **ЛИБЕРТИ АД СКОПЈЕ**
со регистрирано седиште на
Адреса: **ул.16 –та Македонска Бригада бр. 18**
Поштенски број Град: **1000 Скопје – Гази Баба**
Држава: **Република Северна Македонија**

Број на регистрација на компанијата 5166187

да раководи со Инсталацијата
Цело име на инсталацијата: **ЛИБЕРТИ Акционерско Друштво за производство и промет со производи на црна металургија-ладно валан, поцинкован и пластифициран лим Скопје**

Адреса: **ул.16 –та Македонска Бригада бр. 18**

Поштенски број Град: **1000 Скопје**

МИНИСТЕР/MINISTĚR
Каја Шукова

Овластен да потпише во име на Надлежниот орган за животна средина

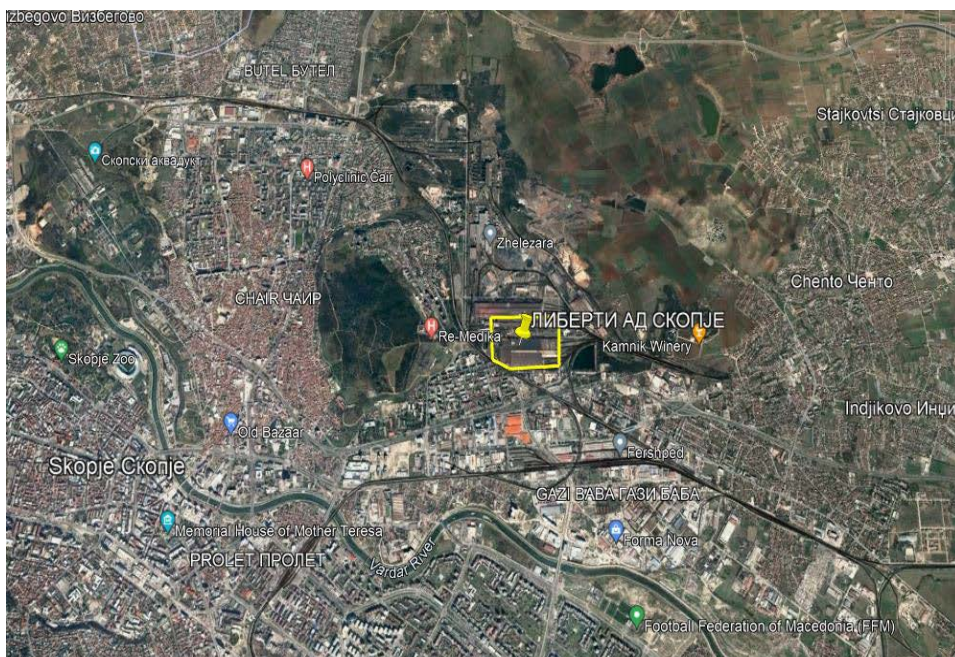
Услови 1. Инсталација за која се издава дозволата

Операторот е овластен да изведува активности и/или поврзани активности наведени во Табела 1.1.1.а

Табела 1.1.1(а)		
Активност од Анекс 1 од Уредбата за определување на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка дозвола со временски распоред за поднесување оперативни планови	Опис на наведената активност	Граници на наведената активност
2. Производство и преработка на метали 2.3 Инсталации за обработка на ферометали а). Валавници со капацитет над 20т/ч. Суров челик в). Нанесување на заштитни слоеви од растопен метал со влез поголем од над 2т/ч. Суров челик	Обработка на ферометали	750 000т/годишно
Табела 1.1.1(б)		
Активност од Анекс	Основни и придружни активности	
Ракување со коварина	Обезводнување на коварината	
Ракување со троска	Истурање, разбивање и транспорт до депонијата на самата локација	
Станица за третман на отпадни води	4 базени за третман на отпадни води (неутрализација и таложење на железни оксиди)	

Активностите овластени во условите 1.1.1а ќе се одвиваат само во рамките на локацијата на инсталацијата, прикажана подолу во планот.

Табела 1.1.2	
Документ	Координати на локацијата
Мапа на ЛИБЕРТИ АД за производство и промет со производи на црна металургија-ладно валан, поцинкован и пластифициран лим Скопје	21 °46' 43"E, 42° 01' 55"N

Местоположба на ЛИБЕРТИ АД Скопје

- 1.1.3 Инсталацијата ќе работи, ќе се контролира и ќе се одржува и емисиите ќе бидат такви како што е наведено во оваа дозвола. Сите програми кои треба да се изготват според условите на оваа Дозвола стануваат дел од дозволата.
- 1.1.4 Оваа Дозвола е само за потребите на ИСКЗ според Законот за животната средина (Службен Весник на РМ 53/05, 81/05, 24/07,159/08, 83/09, 48/2010, 124/10, 51/2011, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 28/18, 65/18 и “Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.89/22 и 171/22) и ништо во оваа Дозвола не го ослободува Операторот од обврските за исполнување на условите и барањата од други закони и подзаконски акти.
- 1.1.5 Без претходно известување до и претходна писмена согласност од МЖСПП, не се дозволени измени или реконструкции кои ќе предизвикаат или може да предизвикаат:
- а).промена или зголемување на: природата или количеството на емисии, опсегот на процесите кои се изведуваат, горивата, меѓупроизводите или производите.

Б).управување и контрола на инсталацијата со негативно влијание врз животната средина

2. Работа на инсталацијата

2.1 Техники на управување и контрола

2.1.1 Инсталацијата за која се издава Дозволата, согласно условите во Дозволата, ќе биде управувана и контролирана онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.1.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.1.1 Управување и контрола		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Управување и контрола на инсталацијата: -Структура на управување со инсталацијата; -организациона структура на управувањето; -оценка за постојната состојба со животната средина; -обука и квалификации; -системи за намалување на емисиите и третман; -калибрација и одржување; -систем за управување со квалитет;	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3бр.1697/2022, Прилог III	05.09.2022
Копија од сертификат за управување со здравје и безбедност при работа ISO 45001:2018	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3бр.1697/2022, Прилог IV	05.09.2022
Копија од сертификат за управување со животна средина ISO 14001:2015	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3бр.1697/2022, Прилог IV	05.09.2022

2.1.2 Целата инсталација, опремата и техничките средства користени во управувањето со Инсталацијата за која се издава дозволата ќе бидат одржувани во добра оперативна состојба.

- 2.1.3 Во инсталацијата за која се издава Дозволата ќе работи персонал кој е соодветно обучен и целосно запознаен со барањата од Дозволата.
- 2.1.4 Копија од Дозволата и оние делови од барањето кои се земени предвид во оваа Дозвола ќе бидат во секое време достапни до секој вработен чии должности се поврзани со некој од условите во оваа Дозвола.
- 2.1.5 Целиот персонал ќе биде целосно запознаен со оние условите од Дозволата кои се однесуваат на нивните обврски и ќе им биде обезбедена соодветна обука и пишани инструкции за работа, со цел да им помогнат во извршување на нивните обврски.
- 2.1.6 Операторот ќе му ги достави на Надлежниот орган Програмата за управување со животна средина (ПУЖС) и Распоредот на целите и задачите за заштита на животната средина со комплетен преглед на сите операции, процеси, опции и можности за енергетска ефикасност и намалување на отпад, изготвени во рамките на Стандардот за животна средина на секои 12 месеци како дел од Годишниот Извештај за Животна Средина (ГИЖС).
- 2.1.7 Регистер на загадувачи и пренос на загадувачки материи (РЗПЗМ)
- 2.1.7.1 Во рок од 3 (три) месеци од датумот на издавање на оваа Дозвола, Операторот ќе ја договори со Надлежниот орган листата на супстанции кои ќе бидат вклучени во РЗПЗМ како и методологијата користена при нивно определување.
- 2.1.6 Инсталацијата ќе има соодветно квалификувано и искусено одговорно лице за животна средина.
- 2.1.7 Операторот ќе му ги достави на Надлежниот орган, Програма за управување со животна средина (ПУЖС) и Распоредот на целите и задачите за заштита на животната средина со комплетен преглед на сите операции, процеси, опции и можности за енергетска ефикасност и намалување на отпад, изготвени во рамките на Стандардот за животна средина на секои 12 месеци како дел од Годишниот Извештај за Животна Средина (ГИЖС).
- 2.1.7.1 Како дел од ГИЖС, операторот ќе подготви и ќе достави до Надлежниот орган Извештај за програмата, вклучувајќи ги успехите во постигнувањето на договорените цели. Таквите извештаи ќе се чуваат во рамките на инсталацијата за период не помал од 7(седум) години и ќе се достапни за инспекција од овластените лица на Надлежниот орган.
- 2.1.8 Документација
- 2.1.9.1 Операторот ќе воспостави и одржува систем за документација на управувањето со животната средина, кој ќе биде достапен за увид на Надлежниот орган.
- 2.1.9 Корективни мерки
- 2.1.10.1 Операторот ќе воспостави процедури според кои ќе се преземат корективни мерки доколку специфицираните барања од Дозволата

не се исполнети. Во процедурите треба да се дефинираат одговорноста и овластувањето за иницирање на понатамошна истрага и корективни активности во случај на пријавени прекршувања.

2.1.10 Подигање на свеста и обука

2.1.10.1 Операторот ќе воспостави и одржува процедури за идентификување на потребите за обука и за обезбедување на соодветна обука на целиот персонал чија работа може да има значително влијание врз животната средина. Операторот е должен да ги чува записите од обуките.

2.1.11 Програма за одржување

2.1.11.1 Сите постројки, опремата и техничките делови кои се во функција на инсталацијата треба да се одржуваат во добра работна состојба.

2.1.11.2 Операторот ќе воспостави и одржува програма за одржување на целата инсталација и соодветната придружна опрема која може да има влијание врз животната средина, базирана на упатствата издадени од страна на производителот/добавувачот или изведувачот на таа опрема. Како додаток кон програмата треба да се обезбеди и соодветно чување на записите и контролните тестирања.

2.2 Суровини (вклучувајќи ја и водата)

2.2.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе користи суровини (вклучувајќи ја и водата) онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.2.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.2.1: Суровини (вклучувајќи ја и вода)		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Суровини и помошни материјали, други супстанции и енергии употребени или произведени во инсталацијата	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог IV	05.09.2022
Садови и опрема под притисок	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог IV	05.09.2022
Ракување со суровини, горива, меѓупроизводи и производи	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V	05.09.2022
Детали за суровини, меѓупроизводи, производи поврзани со процесот а кои се	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Анекси Табела IV.1.1 и Табела	05.09.2022

употребуваат или се создадени на локацијата	IV.1.2	
Замена на суровини опасни по здравјето на луѓето и животната средина: 1. Замена на NP COAT со 510 NP COAT 520; 2. Замена на олово со антимон	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.1	05.09.2022
Дозвола за користење на вода од бунари	УП1-11/3-1366/2021	14.12.2021

2.2.2 Операторот на секои 12 (дванаесет) месеци ќе врши ревизија на количеството на употребена вода во инсталацијата со цел да ги идентификува начините за поефикасно користење на истата. Заклучоците од оваа ревизија ќе бидат вклучени во извештајот дефиниран во Додаток 2 (Распоред на целите и задачите за животната средина).

2.2.3 Носителот на Дозволата со арх. Бр.УП1-11/3-1366/2021 од 14.12.2021год. е должен загубите во водоснабдителниот систем да ги сведе на минимум, како и да ги превземе сите потребни мерки за тоа.

2.2.4 Редовно да се следи количината на зафатената вода ($E_{B1}-Q_{max}=5,5л/с$, $E_{B2}-Q_{max}=5,5л/с$), со намена за ладење на производниот процес и секундарно за проив пожарна заштита и полевање на зеленило и редовно да се води уредна евиденција на мерачите на проток на бунарот.

2.2.5 Операторот ќе направи проценка на ефикасноста на употребените суровини во сите процеси, со особено внимание на намалување на создавањето отпад. Проценката треба да се базира на најдобрите меѓународни искуства за овој вид на активност. Онаму каде што се идентификувани можни подобрувања, истите треба да се вклучат во Распоредот на целите и задачите за животната средина.

2.2.6 Операторот во магацините за репроматеријали ќе има соодветен капацитет на опрема и/или соодветни апсорпциски материјали за да го задржат и апсорбираат било кое протекување во инсталацијата. Употребениот апсорпциски материјал ќе се складира на соодветно место се до негово отстранување во согласност со Надлежниот орган.

2.2.7 Да се обезбеди санирање на оштетените делови на подот во магацинските простории за хемикалии со цел обезбедување на водонепропусност.

2.2.8 По инсталација и пуштање во употреба на водородната станица сите танкови со амонијак се испразнети и техниката за добивање на заштитна атмосфера со дисоцијација на амонијак не се применува од септември 2015год.

2.2.9 Се препорачува поставување поставување на систем за прифаќање на истекувања или танквани (фиксни или мобилни) под садовите во надворешниот магацин за бои лак и разредувач.

2.2.10 Во рок од 6 (шест) месеци, се задолжува операторот на инсталацијата да направи проект за затворен објект за отворениот магацински простор каде се складираат хидрауличните масла, масти и масла за подмачкување, како и другите репроматеријали.

2.3 Техники на работа

2.3.1 Инсталацијата за која се издава Дозволата, согласно условите во Дозволата, ќе се води на начин и со примена на техники опишани во документите наведени во Табела 2.3.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.3.1: Техники на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Опис на технолошкиот процес	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог II.2;	05.09.2022
Опис на главни активности во погонот Ладна валавница	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог II.2-1	05.09.2022
Опис на помошни активности и објекти во погонот Ладна валавница	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог II.2-1	05.09.2022
Диспозиција на опремата и објектите, со технички податоци на инсталациите: -Лужилница; -Жарни печки; -Пластификација;	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог II, Табели II.1-1, II.1-2, II.1-3;	05.09.2022
Објекти кои се користат надвор од границите на инсталацијата	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог II.2	05.09.2022
Објекти надвор од употреба	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог II.2	05.09.2022
Водоводна инфраструктура и инфраструктура за довод на технолошка пареа	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог II.2	05.09.2022
Канализациона инфраструктура	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог	05.09.2022

	II.2	
Инфраструктура за азот, водород и природен гас	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог II.2	05.09.2022
Станица за третман на отпадни технолошки води	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог II.2	05.09.2022
Управување со атмосферски води	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог II.2	05.09.2022
Слики од опрема во произведен погон на ЛИБЕРТИ АД Скопје	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог II.2	05.09.2022
Договор за користење на систем за рециркулација, термичка обработка и критично снабдување со Збарска индустриска вода	Анекс 15 на Договор од 01.12.2016год.	28.01.2021

2.3.2 Испуштањето на отпадните води во канализациона мрежа се врши без склучен договор со РЖ Услуги АД Скопје, бидејќи правниот субјект нема обезбедено Дозвола за одведување и пречистување на отпадни води.

2.3.3 Со цел минимизирање на количините на користење на чиста вода која се користи како индустриска, од 2016год. се користи рециркулирачка вода.

2.3.4 Се задолжува Операторот на инсталацијата да склучи договор со РЖ Услуги АД Скопје за испуштање на отпадните води во канализационен систем, веднаш откако РЖ Услуги АД Скопје ќе добие дозвола за собирање, одведување и прочистување на отпадни води.

2.4 Заштита на подземните води

2.4.1 Инсталацијата за која се издава Дозволата, согласно условите во Дозволата, ќе биде контролирана како што е опишано во документите наведени во Табела 2.4.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.4.1: Заштита на подземните води		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Ракување со суровини, горива, меѓупроизводи и производи	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3	05.09.2022

	бр.1697/2022, Прилог V.1	
Замена на суровините опасни по здравјето на луѓето и животната средина	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.1	05.09.2022
Укинување на амонијак	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.1-3	05.09.2022
Опис на управувањето со цврст и течен отпад	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.2	05.09.2022
Ракување и складирање на отпадот	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.2	05.09.2022
Погон на ЛИБЕРИ АД Скопје со означени места за складирање на отпадот	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.2 Слика V.2.2	05.09.2022
Отпад од линија за пластификација	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.2	05.09.2022
Отпад од пречистителна станица за отпадни технолошки води	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.2	05.09.2022
Отпад од пречистување и третман на отпадни води на емулзионо одделение	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.2	05.09.2022
Договори за превземање на отпад со лиценцирани фирми	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.2	05.09.2022

- 2.4.2 Суровините, меѓупродуктите и производите ќе се складираат на места наменети за тоа, соодветно заштитени против истурање и истекување. Материјалите треба да се јасно означени и соодветно одделени.
- 2.4.3 Транспортните возила и другите транспортни системи треба редовно да се чистат за да се спречи било какво истекување.
- 2.4.4 Операторот треба да има соодветен капацитет на опрема во складиштето и/или соодветни абсорпциски материјали кои ќе го задржат и абсорбираат било кое истекување во инсталацијата. Откако еднаш ќе се употреби, абсорпцискиот материјал треба да се складира на соодветно место за опасен отпад, согласно законските одредби до една година во кругот на инсталацијата до предавање на овластен превземач.
- 2.4.5 Товарањето и истоварањето на материјалите ќе се извршува на места наменети за тоа и соодветно заштитени од истурање и истекување.

2.4.6 Простор за складирање

2.4.6.1 Целиот простор за складирање во резервоари и буриња, вклучително и резервоарот за нафта, како минимум, треба да има локална или оддалечена танк-вана чиј волумен не е помал од следното:

- а. 110% од капацитетот на најголемиот сад или буре во рамките на оградената област; или
- б. 25% од вкупниот волумен на супстанцијата која може да се складира во рамките на оградената област.

2.4.6.2 Сите влезни и излезни приклучоци, вентилациони цевки и приклучоци за мерење мора да бидат во рамките на танк-ваната.

2.4.6.3 Сите садови, контејнери и буриња треба да бидат јасно означени за да се индицира нивната содржина. Означувањето треба да биде со табли поставени пред секој резервоар, буре или група буриња со иста содржина.

2.4.7 Да се обезбеди водонепропусна подлога на магацинот за масла и масти, истиот да се покрие со настрешница и соодветно да се означи. Садовите да бидат поставени врз мобилни танквани или магацинот да биде обезбеден со канал за зафаќање на истекувања. Во спротивно, да се обезбеди друга локација за складирање на овие помошни материјали.

2.4.8 Се задолжува Операторот да постави систем за прифаќање на истекувањата или да постави танквани (фиксни или мобилни), под садовите во надворешниот магацин за бои, лакови и разредувачи. Во магацините за боја да се постави абсорпционен материјал при инцидентни истекувања.

2.4.9 Се препорачува, Операторот на инсталацијата да постави собирни садови(танквани) под сите садови во кои е складирана отпадна емулзија доколку се собира на линијата внатре во погонот, чистење на замастувањето на подот и редовно предавање на овој вид отпад на овластена компанија за понатамошно постапување.

2.4.10 Се препорачува, уредување на локацијата за складирање на отпадна мил од станицата за третман на отпадни води во граници на Инсталацијата, според карактеристиките на отпадот, а со цел спречување на влијанија врз животната средина и редовно да се чисти површината(бетонско плато), помеѓу ПСОВ и резервоарите за HCl, каде има остатоци од наталожена мил, со цел да се спречи ширење на фугитивна прашина во суви периоди.

2.4.11 Да се уреди локацијата за складирање на отпадна мил од станицата за третман на отпадни води во границите на инсталацијата.

2.4.12 Операторот на инсталацијата, редовно да ја следи состојбата со подземните води во граници на Инсталацијата со цел утврдување на присуство на тешки метали и за таа цел инсталирани се 8 пиезометри.

2.1.13 Се задолжува Операторот на инсталацијата редовно да го контролира и одржува инсталираниот систем од резервоари за прифаќање на киселина во случај на протекување од кадите од лужилница.

2.5 Ракување и складирање на отпадот

2.5.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе ракува со и ќе го складира отпадот онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.5.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.5.1: Ракување и складирање на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Опис на управувањето со цврст и течен отпад	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.2	05.09.2022
Ниво на создавање на отпад	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.2.1	05.09.2022
Ракување и складирање на отпадот	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.2.2	05.09.2022
Означени места за складирање на отпадот	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Слика V.2.2	05.09.2022
Отпад од линија за пластификација	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.2.2	05.09.2022
Отпад од пречистителна станица за отпадни технолошки води	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.2	05.09.2022
Отпад од пречистување и третман на отпадни води на емулзионо одделение	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.2.	05.09.2022
Отпад-користење/одложување на опасен отпад	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Анекс-Табела V.2.1	05.09.2022
Отпад-друг вид на користење/одложување на опасен отпад	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Анекс-Табела V.2.2	05.09.2022

2.5.2 Операторот ќе обезбеди отпадот (кој може да се пакува), пред да се пренесе на друго лице, да биде спакуван и означен согласно Националните, Европските и било кои други стандарди кои се на сила во врска со таквото означување.

2.5.3 Материјалите кои чекаат за повторно враќање во процесот ќе бидат складирани на места наменети за тоа.

2.5.4 Операторот ќе обезбеди целиот отпад кој се генерира на локацијата да го предаде согласно склучени договори, на правно лице кое поседува дозвола за собирање и транспортирање на опасен отпад.

2.5.5 Како дел од ГИЖС, Операторот на секои 12 месеци ќе приложува План за управување со отпад, со прикажани места за складирање на отпадот.

2.5.6 Доколку не е одобрено во писмена форма од страна на Надлежниот орган, на Операторот му се забранува да го меша опасниот отпад од една категорија со опасен отпад од друга категорија или со неопасен отпад.

Табела 2.5.2: Отпад складиран на самата локација			
Опис на отпадот	Место на складирање на самата локација	Начин на складирање	Услови на складирање
Киселини за декапирање 11 01 05*	Се складира во складишен простор во кругот на инсталацијата	Се собира во собирни танкови а потоа се преточува во цистерна со АДР дозвола	Привремено до извоз, согласно склучен Договор
Друг отпад 13 08 99* Емулзија од слаѓ(мил)	На самата локација	Обележан простор	Се транспортира на депонија-јаловиште
Пакување што содржи остатоци или е загадено со опасни супстанции 15 01 10*	Се складира во складишен простор	Пластичните кеси од боја се собираат во метални буриња затворени со метален капак	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Отпадни бои и лакови што содржат органски растворувачи или други опасни супстанции 08 01 11*	Се складира на бетонска подлога во магацински простор	Отпадната боја измешана со хемикалии/разредувачи, се собираат во метални буриња поставени на дрвени палети	Привремено до превземање од овластени превземачи со кој е склучен Договор
Отфрлена опрема што содржи слободен азбест 16 02 12*	Се складира во складишен простор	Азбест (азбестни платна), се собираат на обележан простор, местото е заградено, обележано и заштитено	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Хартија и картон 20 01 01	Се складира во складишен простор	Се складира во контејнери (канти), во кругот на фабриката	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Пластика 20 01 39	Се складира во складишен простор	Отпад од пластични шишиња се складира во контејнери (канти), во кругот на фабриката	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Пластика 20 01 39	Се складира во складишен простор	Отпад од пластични контејнери од 1m ³ се собираат на обележан простор, местото е водонепропусно, обележано и заштитено	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Биоразградлив отпад од кујни и	Се складира во складишен простор	Се складира во контејнери, во кругот	Привремено до превземање од

кантини 20 01 08		на фабриката	превземачи со кој е склучен Договор
Мил од физичко-хемиска обработка на отпад неспомнат во 19 02 05	Се складира во покриен и бетониран со собирни канали складишен простор	Во метални буриња со метален капак и затворени пластични канистри	Привремено до превземање од овластени превземачи со кој е склучен Договор
19 02 06			
Пакување од дрво 15 01 03	Се складира во складишен простор	Времено одложување на Дрвени палети(дрвен отпад), до превземање	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Пакување од метал 15 01 04	Се складира во складишен простор	Времено одложување на Метални буриња до превземање	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Хартија и картон 20 01 01	Се складира во складишен простор	Се складира во контејнери (канти), во кругот на фабриката	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Искористени гуми од возила 16 01 03	Се складира во складишен простор	Гумен отпад (од возила и валци), времено се складира во кругот на фабриката	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Отпадоци од стругање и глодање на обоени метали 12 01 03	Се складира во складишен простор	Секанец	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Друг отпад 11 01 99	Се складира во складишен простор	Ладновалани, поцинкувани, поцинкувани уходувани, пластифицирани котурчиња, пластифицирани плочи, поцинкуван и ладновалан отпад;	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Тврд цинк 11 05 01	Се складира во складишен простор	Долна и горна цинкова руда	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Цигли 17 01 02	Се складира во складишен простор	Градежен отпад	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Други батерии и акумулатори 16 06 05	Се складира во складишен простор	Електричен и електронски отпад	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор

- 2.5.2 Планот на кој се прикажани местата за складирање на отпадот треба да се доставува до Надлежниот орган, еднаш годишно како дел од ГИЖС.
- 2.5.3 Отпадот треба јасно да се означи, соодветно да се оддели и складира во определени места, соодветно заштитени од прелевање и истекување.
- 2.5.4 На Операторот му се забранува да го меша опасниот отпад од една категорија со опасен отпад од друга категорија или со било каков друг неопасен отпад.
- 2.5.5 Операторот ќе обезбеди отпадот, пред да се пренесе на друго лице, да биде спакуван и означен согласно националните, европските или други стандарди кои се на сила во врска со таквото означување.
- 2.5.6 Операторот се задолжува, редовно да ја следи состојбата со отпадот и за секоја промена соодветно да постапи, имено за создадени повеќе од 200кг. опасен отпад и/или повеќе од 150т. неопасен отпад, потребно е да подготви Програма за управување со отпад.
- 2.5.7 Се препорачува, Операторот на инсталацијата: да постави собирни садови(танквани), под сите садови во кои е складирана отпадната емулзија доколку се собира на линијата во погонот, редовно чистење доколку има замастување на подот и постапување со овој вид отпад во согласност со склучен договор.
- 2.5.8 Се препорачува, констатираните недостатоци од теренската посета за потребите ГЕР, а кои се однесуваат на управување со отпадни бои (нивно чување во близина на погонот за Пластификација), да се применуваат коректно односно редовно да се носат во магацинот за складирање
- 2.5.9 Редовно да се превземаат активности за предавање на отпадната киселина што ќе резултира со намалување на количините на отпадни води кои треба да се третираат во ПСОВ.
- 2.5.10 Се задолжува Операторот на инсталацијата да склучи договор со овластена компанија за превземање на отпадната мил од пречистителна станица или да се изнајде соодветно техничко решение за искористување на овој отпад како секундарна суровина.
- 2.5.11 За отпадот наведен во Табела 2.5.2 се задолжува операторот да постапува соодветно, редовно склучување на договори со лиценцирани превземачи, во зависност од видот на отпадот.
- 2.5.12 Со милта од физичко-хемиска обработка на отпад - 19 02 06- соодветно да се постапува и истата да биде предадена исклучиво на лиценциран постапувач. Копија од Договорот за превземање на овој отпад да се достави до МЖСПП како дел од Годишниот извештај.

2.6 Преработка и одлагање на отпад

2.6.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе го преработува и отстранува отпадот онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.6.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.6.1 : Искористување и отстранување на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Опис на управување со цврст и течен отпад	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.2	05.09.2022
Означени места за складирање на отпадот во Погон Либерти	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Слика V.2.2	05.09.2022
Копии од Договори за превземање на отпад	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.2	05.09.2022
Дозвола за извоз на отпад УП1-11/2-1336/2021	Барање за Измена на А-ИЕД, Прилог V.2	12.10,2021

2.6.2 Отстранувањето или рециклирањето на отпадот на самата локација ќе се одвива само во согласност со условите од оваа Дозвола и во согласност со соодветната национална и европска легислатива и протоколи.

2.6.3 Отпадот кој ќе се испраќа за рециклирање или отстранување надвор од локацијата ќе се транспортира само од страна на овластено лице. Транспортот на отпадот ќе се врши само од локацијата на активност до локацијата на рециклирање/отстранување, на начин кој нема негативно да влијае врз животната средина и е во согласност со соодветната национална и европска легислатива и протоколи.

2.6.4 Отпадоците создадени на инсталацијата, како минимум, ќе бидат земени и анализирани таму каде што е тоа можно. Дополнителни примероци ќе бидат земени и тестирани во случај на:

- Промена на дестинацијата на отстранување или рециклирање на отпадот;
- Сомнеж дека составот на отпадот е променет така што избраната маршрута на отпадот не е повеќе соодветна.

Копии од овие анализи ќе бидат испратени до Надлежниот орган. Методите на анализите ќе бидат пријавени на Надлежниот орган во рок од 1 (еден) месец од датумот на издавањето на оваа Дозвола или при секое менување на методите.

2.6.5 За активностите кои се поврзани со операции за управување со отпадот на локацијата ќе се води целосна евиденција, која ќе биде достапна за инспектирање од страна на овластени лица на Надлежниот орган во секое време. Оваа евиденција треба да ги содржи како минимум следните детали:

- Имињата на преземачот и транспортерите на отпадот;
- Имињата на лицата кои се одговорни за крајно одлагање/рециклирање на отпадот;
- Писмена потврда од приемот и одлагањето/рециклирањето на отпадот за било какви опасни материи кои се пратени надвор од локацијата;

2.6.6 Не се дозволува употреба на рециклиран опасен отпад во процесните активности на инсталацијата ако претходно со третирањето не е доведен на ниво на неопасен отпад.

2.7 Енергетска ефикасност

2.7.1 Операторот треба да има План за управување со енергијата, кој ќе биде дополнуван годишно.

2.7.2 Операторот, согласно условите во дозволата, ќе употребува енергија како што е опишано во документите наведени во Табела 2.7.1, или на друг начин писмено договорен со Надлежниот орган.

Табела 2.7.1: Енергетска ефикасност		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Енергетска политика креирана за Ладна Валавница	Проект за заштеда на електрична енергија и енергетска ефикасност во соработка со UNIDO и РЕЦ	Извештај од ГЕР-2022
Намалување на потрошувачка на пареа преку регулирање на проток	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Прилог V.	05.09.2022

2.7.3 Операторот треба во планот да ги има внесено и активностите за споредување на одредени постојни светски практики во делот на енергетската ефикасност.

2.7.4 Операторот со правилното одржување на уредите, изолација на цевната инсталација на печки, оптимизација на работните параметри -намалување на температури на жарење и намалување на процес на прогревањетена ефикасно искористување на енергенсите – согласно упатствата на производителот на опремата, треба да има динамички план за одржување.

2.7.5 Операторот треба на основа на аналитички показатели за енергетска ефикасност, да превзема соодветни мерки за одржување и зголемување на истата.

2.7.6 Операторот треба во годишните извештаи до Надлежниот орган да достави информација за постигнатиот напредок во делот на енергетска ефикасност и заштеда.

2.7.7 Операторот на инсталацијата согласно наодите од Извештајот на извршената Генерална Еколошка Ревизија, има преземено низа активности за поголема енергетска ефикасност.

2.8 Спречување и контрола на несакани дејствија

2.8.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе ги спречи и ограничи последиците од несаканите дејствија, онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.8.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.8.1 : Спречување и контрола на несакани дејствија		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Спречување на несреќи и итно реагирање: -Мерки за заштита од пожар	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022 Поглавје XII.1	05.09.2022
Мерки за спречување на загадувањето вклучени во процесот	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022 Поглавје VIII.1	05.09.2022
Мерки за третман и контрола на загадувањето на крајот од процесот	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022 Поглавје VIII.2	05.09.2022

2.8.2. Операторот во рок од шест месеци од датумот на издавање на дозволата ќе изготви програма во која ќе бидат дефинирани сите критични точки односно потенцијални места на несакани дејствија во однос на загадувањето на животната средина.

2.8.3 Операторот во предвидениот рок од претходниот услов ќе усвои и примени соодветни процедури и документи со кои ќе се обезбеди управување и контрола на потенцијалните места на несакани дејствија. Во документите треба јасно да се дефинираат активности и одговорности на дејствување при појава на истите.

2.8.4 Во случај на несреќа, Операторот веднаш треба да:

- го изолира изворот на било какви емисии;
- спроведе непосредна истрага за да се идентификува природата, изворот и причината на било која емисија која произлегла од тоа;

- го процени загадуваето на околината ако е предизвикано од инцидентот;
  - да ги идентификува и да ги спроведе мерките за минимизирање на емисиите/нефункционирање и ефектите кои следуваат;
  - забележи датумот и местото на несреќата;
  - го извести Надлежниот орган и другите заинтересирани страни;
- 2.8.5 Во рок од 1(еден)месец од несреќата, Операторот треба да достави предлог до Надлежниот орган или друг начин договорен со Надлежниот орган. Предлогот има за цел да:
- идентификува и постави мерки за да се избегне повторно случување на несреќа;
  - идентификува и постави било какви други активности за ремедијација;
- 2.8.6 Операторот да обезбеди слободен волумен/резервоари за прифаќање/собирање на киселината од кадите за лужење во случај на нивно протекување.
- 2.8.7 Обезбедениот волумен-собиричните резервоари и собирните канали (најмалку 110% од волуменот на најголемиот резервоар), за прифаќање на инцидентните истекувања од танковите во емулзионо одделение, како и надворешниот резервоар кој се користи како бафер/резерва за отпадна киселина, обложени со фолија која не пропушта киселина, редовно да се следи од страна на Операторот.
- 2.8.8 Испитување на водонепропусноста на подлога во танкваните во кои се чуваат резервоари за складирање на HCl.

2.9 Бучава и вибрации

- 2.9.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе ја контролира бучавата и вибрациите како што е опишано во документите наведени во Табела 2.9.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.9.1: Бучава и вибрации		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Состојби на локацијата и влијанието на активноста -Влијание на бучавата	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022 Поглавје VII. 8	05.09.2022
Мерни места на бучава	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022 Поглавје VI.5 Слика VI.5.1	05.09.2022
Емисии на бучава -Збирна листа на изворите на бучава	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022	05.09.2022

	Поглавје VI.5 Анекс- Табела VI.5.1	
--	------------------------------------	--

- 2.9.2 Операторот треба да обезбеди, објектот каде што се одвива производството да е изграден од материјал со висок индекс на заштита од бучава со што би се обезбедило да процесот на производство не резултира со зголемување на постоечкото ниво на бучава во границите на инсталацијата.
- 2.9.3 Резултатите од мерењата ќе бидат ставени на располагање за инспекција на лицата овластени од страна на Надлежниот орган во било кое разумно време а краток извештај од овие записи ќе се вклучи во ГИЖС.

2.10 Мониторинг

- 2.10.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе изведува мониторинг, ќе го анализира и развива истиот како што е опишано во документите наведени во Табела 2.10.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.10.1: Мониторинг		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Места на мониторинг и земање на примероци -Мониторинг на емисиите и точки на земање примероци -Мерни места и мониторинг на животната средина	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022 Поглавје XIX	05.09.2022
Мониторинг на емисиите и точки на земање на примероци	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Анекс - Табели XIX 1.1 и XIX.1.2	05.09.2022
Мапа на локацијата на емисионите точки во животна средина(воздух, вода и бучава)	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022, Поглавје XIX Слика XIX.1-1	05.09.2022

- 2.10.2 Методите кои ќе се користат за мониторинг на емисиите во воздухот се дадени во: Правилник за методологија, начините, постапките, методите и средствата за мерење на емисиите од стационарни извори;
- 2.10.3 Операторот, во рок од 6 (шест) месеци од датумот на издавање на оваа Дозвола, ќе го овозможи следното:
- а) безбеден и постојан пристап за земање примероци/мониторинг на

емисионите точки.

б) безбеден пристап до други точки за земање примероци/мониторинг кои ќе бидат определени од страна на Надлежниот орган.

- 2.10.4 Сите автоматски монитори и узоркувачи треба цело време да се во функција (освен во текот на одржување и калибрирање) додека се извршува активната, освен доколку е поинаку договорено со Надлежниот орган во пишана форма за определен временски период. Во случај на нефункционирање на некој континуиран монитор, Операторот ќе контактира со Надлежниот орган што е можно побрзо со цел да се постави алтернативен начин за земање примерок и мониторинг. За употреба на алтернативна опрема кога не станува збор за итни ситуации, треба да се добие одобрение од Надлежниот орган.
- 2.10.5 Со опремата за мониторинг и анализа треба да се ракува и истата да се одржува така што мониторингот да даде точни резултати за емисиите или испуштањата.
- 2.10.6 Фреквенцијата, методите и обемот на мониторингот, земањето примероци и анализата може да се изменат во согласност со Надлежниот орган, по претходна евалуација на резултатите од извршеното тестирање.
- 2.10.7 Врз база на граничните вредности на емисија, доколку има потреба во рок од една година, Операторот ќе треба да направи предвидување и симулација за дисперзија во воздух.
- 2.10.8 Земањето примероци и анализата на сите загадувачи како и референтните методи за калибрирање на автоматизираните мерни системи ќе се вршат во согласност со CEN стандардите. Доколку овие стандарди не се достапни, ќе се користат ISO, национални или меѓународни стандарди кои ќе обезбедат собирање на податоци од еквивалентен научен квалитет.
- 2.10.9 Емисионите гранични вредности на емисиите во вода во оваа Дозвола ќе се толкуваат на следниот начин:
- а) Континуиран мониторинг:
- Вредноста на протокот не смее да ја надмине дадената граница;
  - Вредноста за рН не смее да отстапува од специфицираниот опсег;
  - Вредноста на температурата не смее да ја надмине граничната вредност.
- б) Комбинирано (композитно) земање примероци:
- Вредноста за рН не смее да отстапува од специфицираниот опсег;
  - Вредноста на температурата не смее да ја надмине граничната вредност
  - За параметри различни од рН, температура и проток, осум од десет последователни резултати, пресметани како средна дневна концентрација или масени емисиони вредности врз основа на композитно земање на примерок пропорционално на протокот, нема да ја надминат граничната вредност на емисија. Ниту еден поединечен резултат пресметан на сличен начин не смее да надмине 1.2 пати од граничната вредност на емисија.

в) Земање примероци со зафат:

За параметрите освен рН, температура и проток, ниту еден примерок земен со зафаќање не смее да надмине 1.2 пати од граничната вредност на емисија.

2.10.10 На оние места каде можноста за мерење на параметарот е под влијание на мешање пред емисија, тогаш во согласност со Надлежниот орган, параметарот може да се оцени пред да се случи мешањето.

2.10.11 Во случај на комбинирано земање на примероци од операции во инсталацијата, посебен комбиниран примерок или хомогенизиран под-примерок (од доволен волумен, како што е препорачано) треба да се стави во фрижидер веднаш по земањето и да се чува за проверка и користење од страна на Надлежниот орган.

2.10.12 Со опремата за мониторинг и анализа треба да се ракува и истата да се одржува како што е потребно, со цел прецизен мониторинг на емисиите и испуштањата и задоволување на стандардите.

2.10 13 Се задолжува Операторот на инсталацијата, континуирано да ги доставува резултатите од мониторингот до Надлежниот орган.

2.11. Престанок на работа

2.11.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе обезбеди услови за престанок на работата на инсталацијата како што е опишано во документите наведени во Табела 2.11.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.11.1: Престанок на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Ремедијација, Престанок со работа, повторно започнување со работа и грижа по престанок со активностите	Барање за Измена на А-ИЕД, УП1-11/3 бр.1697/2022 Поглавје XIII.1	05.09.2022

2.11.2 Операторот треба во рок од 12 месеци, да изработи детален оперативен и финансиски план за престанок со работа и грижа по престанок со работа – управување со остатоци.

2.11.3 Секоја промена на влезни и излезни показатели при реализација на активностите од дејноста на Операторот кои имаат влијание на планот за престанок со работа и управување со остатоци, треба да биде опфатена со ревидирање на постојниот план.

2.11.4 Планот ќе се ревидира годишно а предложените измени треба да бидат доставени до Надлежниот орган за одобрување.

2.11.5 Планот за управување со остатоци треба да содржи минимум:

- Изјава за обемот на планот;
- Критериумите кои го дефинираат успешниот престанок на активностите или на некој дел од нив и кои обезбедуваат минимум влијание врз животната средина;
- Програма за постигнување на утврдените критериуми;
- Доколку е возможно, планот треба да вклучи тест програма со која ќе се покаже успешното спроведување на истиот;
- Финансиски план за реализација на програмата и извори на финансирање со услови за обезбедување;

2.11.6 Операторот во рок од три (3) месеци од изготвување на планот за управување со остатоци на локацијата, целосно или за нејзин дел, треба до Надлежниот орган да достави финален извештај на одобрување. Извештајот треба да содржи анализи и докази со кои се потврдува дека нема да постои понатамошен ризик по животната средина.

2.11.7 Операторот треба во рамките на ГИЖС да достави извештај за превземените или предвидените мерки во врска со спречување на штетите по животната средина и за истите мерки да предвиди финансиски средства. Финансиските средства треба да ја опфатат и ремедијацијата по инцидентите, како и ремедијацијата по конечниот престанок со работа на инсталацијата.

2.11.8 Операторот ќе обезбеди проценка на ризик од еколошка одговорност со детерминирани одговорностите/обврските од минатите и сегашните активности. Во проценката треба да бидат дефинирани и трошоците за реализирање на планот за управување со остатоци по прекилот со работа на инсталацијата.

2.12 Инсталации со повеќе оператори

2.12.1 Со Инсталацијата за која се издава дозвола управува само еден оператор или оваа дозвола е валидна само за оние делови од инсталацијата што се означени на мапата во делот 1.1.2 од оваа дозвола.

3. Документација

- 3.1.1 Документацијата (“Специфицирана Документација”) ќе содржи податоци за:
- а) секоја неисправност, дефект или престанок со работа на постројката, опремата или техниките (вклучувајќи краткотрајни и долготрајни мерки за поправка) што може да има, имало или ќе има влијание врз животната средина што се однесуваат на инсталацијата за која се издава Дозволата. Овие записи ќе бидат чувани во дневник воден за таа цел;
  - б) целиот спроведен мониторинг и земањето примероци и сите проценки и оценки направени на основа на тие податоци.
- 3.1.2 За инспекција од страна на Надлежниот орган во било кое пристојно време ќе бидат достапни:
- а) специфицираната документација;
  - б) било кои други документи изготвени од страна на Операторот а поврзани со работата на инсталацијата за која се издава Дозволата („Други документи“).
- 3.1.3 Копија од било кој специфициран или друг документ ќе му биде доставен на Надлежниот орган на негово барање и без надокнада.
- 3.1.3.1 Специфицираните и другите документи треба да:
- а) бидат читливи;
  - б) бидат изготвени што е можно побрзо;
  - в) ги вклучат сите дополнувања и сите оригинални документи кои можат да се приложат.
- 3.1.4 Операторот е должен специфицираната и другата документација да ја чува за време на важноста на оваа Дозвола, како и пет години по престанокот на важноста.
- 3.1.5 Операторот на инсталацијата за којашто се издава оваа Дозвола ќе изготви записник, доколку постојат жалби или тврдења за нејзиното влијание врз животната средина. Во записникот треба да стои датум и време на жалбата кратко резиме доколку имало било каква истрага по таа основа, резултати од истата како и корективните и превентивни мерки преземени за истата. Таквите записи треба да бидат чувани во дневник воден за таа цел.
- 3.1.6 За целиот примен или создаден отпад во инсталацијата за која што се издава Дозволата, Операторот ќе има документација (и ќе ја чува истата за време на важноста на оваа Дозвола, како и пет години по престанокот на важноста) за
- Составот на отпадот, или онаму каде што не е можно, опис;
  - Најдобра проценка на создадената количина отпад;
  - Трасата на транспорт на отпадот за отстранување;
  - Најдобра проценка на количината отпад испратен на преработка;
  - Тонажа и МКО код за увезените отпадни материјали и/или испратени надвор од локацијата за отстранување/ рециклирање;

- Имињата на пренесувачите на отпадот и нивните детали од Дозволата за собирање на отпад, ако е потребно (вклучувајќи го Надлежниот орган кој ја издал и регистарскиот број на возилото);
- Детали за крајната дестинација на отстранување/рециклирање на отпадот и нејзината погодност да ја прифати пратката отпад, да ја вклучи својата Дозвола/детали од Дозволата и органот кој ја издал, ако е потребно;
- Писмена потврда за прифаќањето и отстранувањето/преработката на опасен отпад испратен надвор од локацијата;
- Детали од сите отпади кои се испратени во странство за преработка и класифицирани како Зелени во согласност со ЕУ регулативите за прекуграничен транспорт на отпад (регулатива на Советот ЕЕС 259/1993, соодветно дополнета). Образложението за класификацијата ќе биде дел од документацијата;
- Детали за сите одбиени пратки;
- Детали за секое одобрено мешање на отпад;
- Тонажите и МКО кодот за отпадните материјали кои се рециклирани/одложени на локацијата;
- Резултатите за сите анализи побарани со оваа Дозвола.

4.Редовни извештаи

- 4.1.1 Сите извештаи и известувања што ги бара оваа Дозвола, Операторот ќе ги испраќа до Надлежниот орган за животна средина.
- 4.1.2 Извештаите ќе се поднесуваат како што е резимирано во Додаток 2 или на друг начин детално објаснето во Дозволата.
- 4.1.3 Сите извештаи ќе бидат потпишани од страна на назначено овластено лице од инсталацијата.
- 4.1.4 Операторот ќе поднесе до Надлежниот орган (до 31-ви Март) секоја година, ГИЖС кој ја покрива претходната календарска година. Овој извештај треба да вклучи како минимум информации специфицирани во следната Табела. Годишниот Извештај за Животна Средина од оваа Дозвола треба да се подготви со релевантни инструкции издадени од страна на Надлежниот Орган.
- 4.1.5 Операторот ќе подготви и одржува РИПЗМ за локацијата. Супстанците кои треба да се вклучат во РИПЗМ треба да бидат одобрени од страна на Надлежниот орган секоја година според референтната листа која што е специфицирана во Упатството за ГИЖС од страна на Надлежниот орган. РИПЗМ треба да се подготви во согласност со релевантни инструкции издадени од страна на Надлежниот Орган и треба да се поднесе како дел од ГИЖС.

Годишниот извештај за животна средина ќе го содржи следното:

Годишен извештај за животна средина Содржина

Емисии од инсталацијата. (поднесување на РИПЗМ + согласност со ГВЕ)
Евиденција за управување со отпад
Преглед за потрошувачка на сировини.
Преглед на забелешки (жалби/поплаки).
Материјален биланс за употребена вода и масла
Распоред на цели и задачи за животната средина.
Програма за управување со животната средина - извештај од претходната година.
Програма за управување со животната средина - предлог за тековната година.
Извештај за мониторингот на животната средина.
Регистар на загадувачки емисии - извештај од претходната година.
Регистар на загадувачки емисии - предлог за тековната година.
Извештај за мониторинг на бучава.
Резиме на мониторингот на животната средина.
Преглед на пријавени инциденти.
Извештај за енергетска ефикасност.
Извештај за утврдување на ефикасноста од користење на сировини во процесот и редукација на генерираниот отпад.
Извештаи за финансиски обврски предмет на оваа дозвола
Извештај за менаџмент и структура на персоналот на инсталацијата
Извештај за реализација на програма за јавно информирање во спротивно, транспарентно да биде кажано доколку Операторот не сака да ја известува јавноста.
Преглед на планот за управување со резидуи/Затворање, реставрација и план за управување со грижата на локацијата по нејзино затворање. (секои пет години)
Изјава за мерките во врска со превенцијата на штета врз животната средина и корективни мерки (Обврски кон животната средина).
Копија од сертификат за животна средина ISO 14001;
Сите други прашања специфицирани од страна на Надлежниот орган

5 Известувања

- 5.1.1 Операторот ќе го извести Надлежниот орган без одложување за следното:
- кога ќе забележи емисија на некоја супстанција која ја надминува граничната вредност или критериумот на оваа Дозвола, наведен во врска со таа супстанција;
  - кога ќе забележи фугитивна емисија што предизвикала или може да предизвика загадување, освен ако емитираната количина е многу мала да не може да предизвика загадување;
  - кога ќе забележи некаква неисправност, дефект или престанок на работата на постројката или дел од постројката, што предизвикал или има потенцијал да предизвика загадување; и
  - било какво несакано дејство што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување.
- 5.1.2 Операторот треба да достави писмена потврда до Надлежниот орган за било кое известување од условот 5.1.1 согласно Додатокот 1 од оваа Дозвола, преку испраќање на податоци наведени во Делот А од Додатокот 1 од оваа Дозвола во рок од 24 часа од ова известување. Операторот ќе испрати подетални податоци наведени во Делот Б од тој Додаток, што е можно побрзо.
- 5.1.3 Операторот ќе даде што е можно побрзо известување во пишана форма, за секое од следниве:
- траен престанок на работата на било кој дел или на целата инсталација, за која се издава Дозволата;
  - престанок на работата на некој дел или на целата инсталација за која се издава Дозволата, со можност да биде подолго од 1 година; и
  - повторно стартување на работата на некој дел или целата инсталација за кој што се издава Дозволата, по престанокот по известување според 5.1.3 (б).
- 5.1.4 Операторот ќе даде известување во пишана форма во рок од 14 дена пред нивното појавување, за следниве работи:
- било каква промена на трговското име на Операторот, регистарското име или адресата на регистрираната канцеларија;
  - промена на податоците за холдинг компанијата на Операторот (вклучувајќи и податоци за холдинг компанијата кога Операторот станува дел од неа);
  - за активности кога Операторот оди во стечај, склучува доброволен договор или е оштетен.
- 5.1.5 Операторот ќе обезбеди и одржува огласна табла за инсталацијата читлива за лицата кои се надвор од главниот влез на инсталацијата. Минималните димензии на таблата треба да бидат 1200 мм на 750 мм.

На таблата треба јасно да биде прикажано:

- Името и телефонскиот број на инсталацијата;
- Нормалното работно време;
- Името на имателот на Дозволата;
- Телефонскиот број за контакт во итни случаи вон работното време;

- Референтен број на Дозволата; и
- Каде може да се добијат информации за животна та средина во врска со оваа инсталација.

5.1.6 Планот на инсталацијата кој јасно ја идентификува локацијата на секое складиште и место за третирање треба да се истакне во близина на влезот на објектот. Планот треба да биде истакнат на траен материјал така што ќе биде читлив во секое време. Планот треба да се измени, доколку се направат суштински промени во инсталацијата.

5.1.7 Во случај на несреќа Операторот треба веднаш да го извести Надлежниот и другите релевантни органи.

6 ЕМИСИИ

6.1 ЕМИСИИ ВО ВОЗДУХ

6.1.1 Емисиите во воздух од точката(ите) на емисија наведени во Табела 6.1.1, ќе потекнат само од извор(и) наведен(и) во таа Табела. (Број според мапата)

Табела 6.1.1: Емисиони точки во воздухот		
Ознака на точка на емисија/опис	Извор	Локација на точката на емисија
AA1-производен процес на поцинкување на ладно валан лим	Испуст од печка на поцинкална (предгреач)	N: 42°00715; E: 21°47064
AA2-печка во лабораторија за сушење на 250°C	Испуст од печка на поцинкална (лабораторија 2 дел)	N: 42°00714; E: 21°47111
AA3-производен процес во делот пластифицирање на лим	Испуст од печка за пластифицирање (ЦРМ)	N: 42°00745; E: 21°47155
AA5-производен процес	Испуст од печка за жарење-Willman Incadescent furnace (звонеста печка)	N: 42°00684; E: 21°47054
AA6-производен процес, лужење-кади со HCl	Испуст од HCL линија-Wean Limited	N: 42°00776; E: 21°46921
AA7- котлара	Испуст од котел 1(BROX SYK 100)	N: 42°028390; E: 21°281178
AA8- котлара	Испуст од котел 2(BROX SYK 100)	N: 42°028390; E: 21°281178
AA9-процес на обновување на искористени валци од производен процес	Испуст од пескара	N: 42°00632; E: 21°47299

6.1.2 Границите на емисиите во воздух за параметарот(рите) и точката(ите) на емисија наведени во Табелите од 6.1.2 до 6.1.8 нема да бидат пречекорени во соодветниот временски период.

6.1.3 Временските периоди наведени во Табелите со ГВЕ соодветствуваат на оние од прифатениот оперативен план од поглавјето 9 од оваа дозвола.

6.1.4 Операторот ќе врши мониторинг на параметрите наведени во табелите на точките на емисија и најмалку на фреквенции наведени во истите.

6.1.5 Емисиите од инсталацијата не треба да содржат нападен мирис надвор од границите на инсталацијата.

6.1.6 Границите на емисија специфицирани во Табелите не се однесуваат на периодите на стартување (стартување на печка). Сите такви настани треба да бидат забележани со вклучени корективни акции кои се превземени.

6.1.7 Граничните вредности на емисиите во атмосферата во оваа Дозвола треба да се интерпретираат на следниов начин:

- Ниту една 24-часовна средна вредност не смее да ја надмине граничната вредност за емисија
- Методологијата која се применува е во склад со соодветниот Правилник за ГВЕ.

6.1.8 Границите на концентрација и волуменот на протокот за емисии во атмосферата специфицирани во оваа Дозвола треба да бидат постигнати без воведување на воздух за разредување и треба да се базира на гасот под стандарните услови на:

- Во случај на гасови што не потекнуваат од согорување: Температура од 273 К, Притисок 101,3 кРа (без корекција на содржина на кислород или вода).
- Во случај на гасови од согорување: Температура од 273 К , Притисок 101,3 кРа, сув гас, 10% кислород

Табела 6.1.2: Граници на емисиите во воздухот		
Параметри	Ознака на точка на емисија: AA1- Испуст од печка на поцинкован (предгреач) -природен гас	Фреквенција на мониторинг
Проток:	30.140 Nm ³ /h; Висина на оџакот: 30 m над земја	континуирано
Концентрација (mg/Nm³) ГВЕ		
Прашина	20	квартално
СО	200	квартално
Оксиди на сулфур изразени како (SO ₂)	100	квартално
Оксиди на азот изразени како (NO ₂)	400	квартално
Олово Pb	5	квартално
ТОС	50	квартално
Кисели пари (како еквивалент HCl)	30	квартално
PCDD/F (диоксини и фурани)	1-TEQ (ng/Nm ³)	годишно
ИОС	100 (mg C/Nm ³)	годишно

Табела 6.1.3: Граници на емисиите во воздухот		
Параметри	Ознака на точка на емисија: AA2 Испуст од печка на поцинкован (лабораторија 2 дел)- природен гас	Фреквенција на мониторинг
Проток:	3.736,92 Nm ³ /h; Висина на оџакот: 30 m над земја	Континуирано
температура	250°C	Континуирано
Концентрација (mg/Nm³) ГВЕ		
Оксиди на азот изразени како (NO ₂)	400	Квартално
Оксиди на сулфур изразени како (SO ₂)	100	Квартално
Прашина	20	Квартално
Кисели пари (како еквивалент HCL)	30	Квартално
СО-јаглерод монооксид	200	Квартално
Олово Pb	5	Квартално
ТОС	50	Квартално
PCDD/F (диоксини и фурани)	1-TEQ (ng/Nm ³)	Годишно
ИОС	100 (mg C/Nm ³)	годишно

Табела 6.1.4: Граници на емисиите во воздухот		
Параметри	Ознака на точка на емисија: АА3- Испуст од печка за пластифицирање (ЦРМ) природен гас	Фреквенција на мониторинг
Проток:	37.810,43Nm ³ /h; Висина на оџакот: 30 m над земја	Континуирано
температура	218°C	Континуирано
	Концентрација (mg/Nm³) ГВЕ	
Оксиди на азот изразени како (NO ₂)	400	Квартално
Оксиди на сулфур изразени како (SO ₂)	100	Квартално
Прашина	20	Квартално
СО-јаглерод монооксид	200	Квартално
PCDD/F (диоксини и фурани)	1-TEQ (ng/Nm ³)	Годишно
ИОС	100 (mg C/Nm ³)	годишно

Табела 6.1.5: Граници на емисиите во воздухот		
Параметри	Ознака на точка на емисија: АА5- Испуст од печка за жарење-Wilman Incandescent furnace (звонеста печка) природен гас	Фреквенција на мониторинг
Проток:	32.258,61Nm ³ /h; Висина на оџакот: 30 m над земја	Континуирано
температура		Континуирано
	Концентрација (mg/Nm³) ГВЕ	
Оксиди на азот изразени како (NO ₂)	400	Квартално
Оксиди на сулфур изразени како (SO ₂)	100	Квартално
Прашина	20	Квартално
Кисели пареи (како еквивалент HCL)	30	Квартално
СО-јаглерод монооксид	200	Квартално
Олово Pb	5	Квартално
ТОС	50	Квартално
PCDD/F (диоксини и фурани)	1-TEQ (ng/Nm ³)	Годишно
ИОС	100 (mg C/Nm ³)	годишно

Табела 6.1.6: Граници на емисиите во воздухот		
Параметри	Ознака на точка на емисија: АА6- Испуст од НСI линија-Wean Limited (Кади со НСI за чистење на лимови траки од железни оксиди, масла и други нечистотии);	Фреквенција на мониторинг
Проток:	32.258,61Nm ³ /h; Висина на оџакот: 30 m над земја	Континуирано
температура	40°C	Континуирано
	Концентрација (mg/Nm³) ГВЕ	
Оксиди на азот изразени како (NO ₂)	400	Квартално
Оксиди на сулфур изразени како (SO ₂)	100	Квартално
Прашина	20	Квартално
Кисели пареи (како еквивалент НСI)	30	Квартално
СО-јаглерод монооксид	200	Квартално
Олово Pb	5	Квартално
ТОС	50	Квартално
ИОС	100 (mg C/Nm ³)	годишно

Гранични вредности на емисии во воздух за параметрите во Табелите 6.1.2, 6.1.3, 6.1.4, 6.1.5 и 6.1.6 во согласност со Правилник за граничните вредности за дозволените нивоа на емисии и видови на загадувачки супстанции во отпадните гасови и пареи кои ги емитираат стационарните извори во воздухот.

Табела 6.1.7: Граници на емисиите во воздухот		
Параметри	Ознака на точка на емисија: АА7- Испуст од котел 1(BROX SYK 100)- природен гас	Фреквенција на мониторинг
Проток:	2.351,70 m ³ /h;	Континуирано
Топлински влез	2,79MW Висина на оџакот: 7 m	
	Концентрација (mg/Nm³) ГВЕ	
Оксиди на азот изразени како (NO ₂)	350	Два пати годишно
Оксиди на сулфур изразени како (SO ₂)	100	Два пати годишно
Прашина	5	Два пати годишно
СО-јаглерод монооксид	100	Два пати годишно

Табела 6.1.8: Граници на емисиите во воздухот		
Параметри	Ознака на точка на емисија: AA8- Испуст од котел 1(BROX SYK 100)- природен гас	Фреквенција на мониторинг
Проток:	3.016,91 m ³ /h;	Континуирано
Топлински влез	2,79MW Висина на оџакот: 7m	
	Концентрација (mg/Nm³) ГВЕ	
Оксиди на азот изразени како (NO ₂)	350	Два пати годишно
Оксиди на сулфур изразени како (SO ₂)	100	Два пати годишно
Прашина	5	Два пати годишно
СО-јаглерод моноксид	100	Два пати годишно

Табела 6.1.9: Граници на емисиите во воздухот		
Параметри	Ознака на точка на емисија: AA9- Пескара, процес на обновување на искористени валци од произведен процес	Фреквенција на мониторинг
Проток:	1.366,81 Nm ³ /h;	Континуирано
	Висина на оџакот: 3m	
	Концентрација (mg/Nm³) ГВЕ	
Прашина	20	Квартално

6.1.9 Фугитивните емисии во воздухот ќе се следат.

6.1.9 Операторот ќе воспостави Програма за откривање, контрола, спречување и намалување на фугитивните емисии.

6.1.9.1 Програмата ќе вклучува:

- Инвентар за фугитивни емисии од инсталацијата;
- Типови на мерења (поставување на граници на откривање);
- Фреквенција на мерења;

6.1.10 Емисиите во воздухот во текот на нормална работа на инсталацијата, вклучувајќи го пуштањето и запирањето на работењето на инсталацијата, не треба да бидат придружувани со чад ниту да предизвикуваат миризба подалеку од границите на локацијата на инсталацијата.

6.1.11 Не е дозволена фугитивна емисија во воздухот која го нарушува квалитетот на амбиенталниот воздух.

6.1.11.1 Не е дозволено Операторот да го зголеми обемот на производството до обемот предмет на оваа дозвола пред да биде отстранета и контролирана фугитивната емисија во воздухот.

АМБИЕНТАЛЕН ВОЗДУХ

6.1.12 Операторот нема да ги надминува граничните вредности дадени во Уредбата за гранични вредности за нивоа и видови на загадувачки супстанции во амбиентен воздух и прагови на алармирање, рокови за постигнување на гранични вредности, маргини на толеранција за гранични вредности, целни вредности и долгорочни цели.

6.1.13 * Моделирање на дисперзија во воздухот

6.1.13.1 Операторот да обезбеди модел на дисперзија, врз база на технолошкиот процес, со чија помош се утврди ориентационо уделот на загадување во воздухот, иако од активоста на инсталацијата не се очекуваат емисии од точкасти извори и споредни, емисии;

- а.** Технички информации и информации за испусти на:
  - Локација (координати, ГИС-МапИнфо);
  - Висина на испустот;
  - Внатрешен дијаметар на испустот;
  - Околни објекти итн.
- б.** Емисии
  - Густина на емисии (g/s) и нивна временска часовна променливост;
  - Хемиски соединенија (NO₂, SO₂);
  - Големина на дисперзирани честички;
  - Годишни временски серии (Yearly time series);
- в.** Работни часови на инсталацијата (running hours-monthly);

Забелешка: Условот 6.1.13* кој се однесува на моделирање на дисперзија во воздухот, задолжување кое ќе биде апликативно и ќе се активира доколку државниот инспектор за животна средина, при редовните контроли утврди промена во работата на инсталацијата и емисии на загадувачки супстанции во воздух.

- (1) 24- часовна гранична вредност 50 µg/m³ PM₁₀, не смее да биде надмината повеќе од 35 пати во текот на една календарска година.
- (2) Едночасовна гранична вредност, 200 µg/m³ NO₂, не смее да биде надмината повеќе од 18 пати во текот на една календарска година. Максимална дне^{на} осумчасовна средна концентрација

- (3) Средно дневна гранична вредност, $125 \mu\text{g}/\text{m}^3 \text{SO}_2$, не смее да биде надмината повеќе од 3 пати во текот на една календарска година, а прагот на алармирање од $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$, ако се надмине за последователни три часа треба да се известат надлежните органи и други органи ЕЛС(Единици на локална самоуправа);
- (4) Годишна гранична вредност

6.1.14 Емисиите не треба да содржат видлив чад. Ако, поради причина на одржување, емисиите на чад се предизвикани од повторно стартување од ладно, истото не треба да трае подолго од 20 минути во било кој период од 8 часови и сите практични чекори треба да се преземат да се минимизира емисијата.

6.1.15 Операторот треба да гарантира дека сите операции што ќе се изведуваат на локацијата, ќе се изведуваат на начин што ќе обезбеди емисиите во воздухот, вклучително и прашината, да не предизвикуваат нарушување на животната средина во населените места или влијание надвор од границите на локацијата.

6.1.16 Граничните вредности на емисиите во атмосфера во оваа Дозвола треба да се интерпретираат на следниов начин:

Континуирано мерење:

- Ниту една 24 часовна средна вредност не смее да ја надмине граничната вредност за емисија.
- 97% од сите 30 минутни средни вредности мерени континуирано во еден годишен период не смее да надминат 1,2 пати повеќе од ГВЕ.

Неконтинуирано мерење:

- За секој параметар каде што поради ограничувања при земањето примерок или аналитички ограничувања, 30 минутен примерок не е соодветен/практичен, ќе се примени соодветен период за земање примерок и добиената вредност при тоа не смее да ја надмине ГВЕ.
- За проток, ниту една средночасовна или среднодневна вредност пресметана на соодветно периодично отчитување не смее да ја надмине ГВЕ.
- За сите други параметри, ниту една 30 минутна средна вредност не смее да ја надмине ГВЕ.
- Праговите за масен проток се количества изразени во единици kg/h , за поголеми од кои се применуваат граничните вредности за концентрација. Праговите за проток се определуваат на основа на единечно 30 минутно мерење (т.е добиената полчасовна концентрација (kg/Nm^3) треба да се помножи со протокот на гасот (Nm^3/h) и резултатот се изразува како (kg/h).

ЗАБЕЛЕШКА: Министерство за здравство со препораки за мерки за намалување на емисиите во воздух, доставени во Одговор на барање на мислење УП1-11/3 бр.1697/2022 од 17.03.2023год.

- Редовно чистење на инсталацијата и во комбинација со секојдневната визуелна инспекција и добро управување со постројките редовно вршење на монитоеринг на квалитетот на воздухот;
- Фреквенција на мониторинг на сите пропишани емисиони точки на квартално ниво вклучително и мониторинг на испустот од пескара – АА9;

6.2 Емисии во почва

6.2 Емисии во почва

- 6.2.1 Од инсталацијата за која се издава оваа Дозвола не се дозволени емисии во почва.
- 6.2.2 Отворените складишта да бидат поставени на цврста подлога (бетон), заради спречување на контаминација на почвата, и да се планира нивно покривање.
- 6.2.3 Не е дозволено привремено одложување на отпад кој под надворешно влијание има емисија во почва.
- 6.2.4 Доколку во оваа дозвола не е на друго место регулирано поинаку, не е дозволено да се одложува отпад подолго од 12 месеци на локацијата.
- 6.2.5 Операторот ќе го извести Надлежниот орган за секоја промена во работењето која може да има влијание и емисии во почвата.
- 6.2.6 Операторот треба да обезбеди активностите од своето работење да бидат спроведувани на начин кој ќе обезбеди да не постои можност за директно влијание на почвата, како и за надворешно влијание кое создава индиректни емисии во почвата.
- 6.2.7 Патната мрежа која е во рамките на инсталацијата ќе се одржува така да нема остатоци од прашина предизвикани од возилата кои влегуваат или излегуваат од инсталацијата. Таквата прашина или други исталожени материјали ќе бидат отстранети без одложување.
- 6.2.8 Машините треба да се паркираат на соодветно предвидени и уредени места, кои ги поседуваат потребните предуслови за заштита на почвите од контаминација со горива и деривати.
- 6.2.9 Се задолжува операторот редовно да ја следи состојбата на почвата во границите на инсталацијата, со задолжителни анализи на квалитетот на подземните води и почвата, на секои 5 години извештај за состојбата со отпадните води и секои 10 години анализа на квалитетот на почвата.

6.3 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација)

- 6.3.1 Не се дозволени емисии во вода од страна на инсталацијата за која се издава дозволата.

- 6.3.1 Емисии во вода од точка(и) на емисија наведени во Табела 6.3.1 ќе потекнуваат само од извор(ите) наведени во таа Табела.Табела 6.3.1.
- 6.3.2 Од инсталацијата за која се издава оваа Дозвола нема да има емисии во вода, односно, работата на инсталацијата нема да резултира со никакви испуштања во површински води.

Табела 6.3.1 : Точки на емисии во вода		
Ознака на точка на емисија.	Извор	Количество

- 6.3.2 Операторот ќе изведува мониторинг на параметрите наведени во Табела 6.3.2, на точката на емисија и со фреквенција наведени во таа Табела.

Табела 6.3.2: Граници на емисија во вода		
Ознака на точка на емисија :		
Параметар	ГВЕ	Фреквенција

6.4 Емисии во канализација

6.4 Емисии во канализација

- 6.4.1 Емисиите во канализација од точката(ите) на емисија наведени во Табела 6.4.1 ќе потекнуваат сам од изворот(ите) наведени во таа Табела.

Табела 6.4.1 Точка на емисија во канализација		
Ознака на точката на емисија	Извор	Канализација
AWG1 -Точка С1	Отпадна води од линиите за лужење, пластификација и емулзионо одделение	N: 42°007945 E: 21°470709

- 6.4.2 Границите на емисиите во канализација за параметарот(рите) и точките на емисија поставени во Табела 6.4.2 нема да бидат пречекорени во соодветниот временски период.

Табела 6.4.2: Граници на емисија во канализација		
Ознака на точка на емисија: AWG1 -Точка С1- Отпадна води од линиите за лужење, пластификација и емулзионо одделение		
Количина која се емитира: 190.032m³/god		
Параметар	ГВЕ	Фреквенција
проток		континуирано
Температура С°	40	континуирано
pH	6.5-9,5	континуирано
Cr ⁶⁺	0,1 mg/l	месечно
Cr- вкупен	0,5mg/l	месечно
Fe	<100 mg/l	месечно
Ni	0,5mg/l	месечно
Zn	2 mg/l	месечно
Вкупно масла и масти (тешко запаливи липофилни материји)	100 mg/l	месечно
ХПК	700mg/l O ₂	месечно
Pb	0,5mg/l	месечно
Sn	2mg/l	месечно
Фосфор-вкупен	*	месечно
Сулфати	*	месечно
Нитрати	<5 mg/l	месечно
Нитрити	10 mg/l	месечно
Манган (Mn)	4 mg/l	месечно
Хлориди	*	месечно
Хлор слободен Cl ₂ mg/l	0,5 mg/l	месечно
Хлор-вкупен	1 mg/l	месечно
ТОС	60 mgC/l	месечно

*За одделни параметри на ефлуентот, кој се испушта по третман во канализационен систем, а за кои не се пропишани гранични вредности, во согласност со Член 5 од Правилникот за условите, начинот и граничните вредности на емисија за испуштањето на отпадните води по нивно прочистување, начинот на нивно пресметување, имајќи ги во предвид посебните барања за заштита на заштитните зони (Сл.Весник на Р.М бр.81/2011), треба да се определат со договорите за вршење на услуги за собирање, одведување и прочистување.

- 6.4.3 Дефинираните Гранични вредности се во согласност со Правилникот за условите, начинот и граничните вредности на емисија за испуштањето на отпадните води по нивно прочистување, начинот на нивно пресметување, имајќи ги во предвид посебните барања за заштита на заштитните зони (Сл.Весник на Р.М бр.81/2011), и истите се однесуваат за испуст во канализација, по претходен третман на процесните отпадни води генерирани од работата на Инсталацијата.
- 6.4.4 Не се дозволува испуштање на отпадни води кои потекнуваат од застој на производен процес, чистење на таложници и сл. ако истите претходно не се подложат на третирање и постигнување на граничните вредности на емисија соодветни на Табела 6.4.2
- 6.4.5 Не смее да има емисии во вода од страна на инсталацијата за која се издава дозволата, на било која супстанција пропишана за вода за која нема дадено граници во Табела 6.4.2, освен за концентрации кои не се поголеми од оние кои веќе ги има во водата.
- 6.4.6 Не се дозволува испуштања на било какви супстанции кои може да предизвикаат штета на канализацијата или да имаат влијание на нејзиното одржување.
- 6.4.7 Се задолжува операторот на инсталацијата, да продолжи во континуитет да употребува флокуланти, како материи кои придонесуваат во процесот на прочистување (избистрување) на индустриските отпадни води.
- 6.4.8 Не се дозволува директно испуштање на прочистени отпадни води во канализација.
- 6.4.9 За утврдување на степенот на загаденост на отпадната вода генерирана од работата на инсталацијата, земањето на мострите да биде неколку пати во рок од 24часа, со цел да се добие среднодневна вредност на параметрите кои се следат, и во согласност со стандардните методи за секој параметар соодветно.
- 6.4.10 Поради фактот што во моментот со овластениот субјект за вршење на услуги, собирање, одведување и прочистување на отпадни води на територија на Железара, не е склучен Договор - Дополнување на Барање за Измена на А-ИЕД УП1-11/3-1697/2022 од 17.03.2023год. се задолжува Операторот да достави копија од договорот по склучувањето, со дефинирани меѓусебни обврски и гранични вредности за одделните параметри кои треба да се постигнат со процесот на третман, кога овластениот субјект ќе поседува дозвола за вршење на дејноста.

6.5 Емисии на топлина

6.5.1. Од инсталацијата за која се издава оваа Дозвола нема да има емисии на топлина кои значително ќе влијаат врз животната средина.

6.6 Емисии на бучава и вибрации

6.6.1 Емисиите на бучава од локацијата треба да се во согласност со стандардите пропишани со националното законодавство (Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните).

Табела 6.6.1: Граници на емисии на бучава		
Ознака на точка на емисија/опис	Извор	Локација на точката на емисија
AN1 – 20m јужно од Погон ЦРМ и 70m североисточно од најблиската станбена зграда	Машини во производен процес	N: 42°00510; E: 21°47013
AN2 – 20m југозападно од Погон ЦРМ и 40m североисточно од најблиската станбена зграда	Машини во производен процес	N: 42°00594; E: 21°46778

6.6.2 Имајќи ја во предвид осетливоста на подрачјето во кое делува операторот (населено место за живеење со образовни и здравствени установи.

- Дење (Lд) 70 dBA
- Вечер (Lв) 70 dBA
- Ноќе (Lн) 60 dBA

Табела 6.6.2: Гранични вредности за индикатори на бучава во животната средина					
Параметри	Ниво на звучен притисок на граници од инсталацијата (AN1 –AN2)				Фреквенција на мониторинг
	До (датум)	L (dB)	Од (датум)	L (dB) ГВЕ	
L _д	До денот на издавањето на дозволата	70	Од денот на издавањето на дозволата	70	Годишно
L _в	До денот на издавањето на дозволата	70	Од денот на издавањето на дозволата	70	Годишно
L _н	До денот на издавањето на дозволата	60	Од денот на издавањето на дозволата	60	Годишно

6.6.3 Операторот ќе врши контрола на бучавата на локациите наведени во Табела 6.6.1 два пати годишно. Програмата за мониторинг во делот за бучава треба да биде во согласност со најдобрата пракса на ЕУ и постојната национална регулатива.

7. Пренос до пречистителна станица за отпадни води

7.1 Во моментот, нема потреба од третирање на оваа точка во рамките на оваа Дозвола за активностите на Операторот. Активностите по однос на отпадните води се со системско решение на ниво на целиот комплекс Железара, и истите се надлежност на друг субјект кој стопанисува со водите. Потребно е да се постапи согласно условите дадени во дозволата.

7.2 Индустриските отпадни води пред да се испуштаат во канализациониот систем се подложени на предтретман. Граничните вредности на одделни параметри на ефлуентот кој се испушта во канализациониот систем се димензионирани согласно:

Правилникот за условите, начинот и граничните вредности на емисија за испуштањето на отпадните води по нивно прочистување, начинот на нивно пресметување, имајќи ги во предвид посебните барања за заштита на заштитните зони (Сл.Весник на Р.М бр.81/2011).

8. Услови надвор од локацијата

- 8.1. Операторот е должен во случај на нарушување на амбиенталниот воздух во околината со непосредно влијание од неговата активност и покрај задоволувањето на поставените гранични вредности на емисија, како резултат на отстапување од вобичаените атмосферски движења, да превземе соодветни мерки во процесот на производство, а со цел намалување на создаденото загадување.
- 8.2. Операторот се задолжува во духот на добар стопанственик да има непосредни контакти со месното население и установите во зоната на влијание на нивните активности, со презентирање на резултати од мерења и активности кои се превземаат за создавање и одржување на прифатливи услови на живеење.

9 Програма за подобрување

9.1 Операторот ќе треба да ја спроведе Програма за подобрување, предложена од негова страна со мерки кои се однесуваат на заштита на животната средина.

Програмата за подобрување, предложена од Операторот, ги вклучува следните активности:

Реден број	Активност	Цел	Време на имплементација
1.	Прецизно планирање на производство од аспект на ефикасно искористување на суровините и репроматеријалите	Максимално можно намалување на создадениот отпад од производство	континуирано
2.	Редовна контрола на исправноста на машините и производната опрема, како и превентивно одржување	Спречување на дефекти на машините и производната опрема, а со тоа спречување на појава на шкарт производи, што покрај негативните финансиски импликации врз инсталацијата ќе предизвика зголемено создавање на отпад	Се прави континуирано, Либерти АД Скопје има склучено договор со надворешни фирми и интерно одржување
3.	Набавка на квалитетни суровини и репроматеријали од аспект на компонентите од кои тие се направени, преку проверка на безбедносни листи	Со цел отпадот кој се создава при користење на овие материјали, да не биде штетен по животната средина и човековото здравје	континуирано
4.	Управување со отпадот	Селекција и одлагање на одредено место и навремено превземање од страна на овластени правни лица	Се прави континуирано, Либерти АД Скопје има склучено договор со надворешни фирми
5.	Организирање на редовни обуки на вработените од областа за заштита на животната средина и безбедноста и здравјето при работа	Подигнување на свеста на вработените во однос на заштита на животната средина и безбедноста и здравјето при работа	континуирано

6.	Редовен мониторинг за медиумите како воздух и вода и мерење на бучава од страна на акредитирана лабораторија	Заштита на животната средина	Се прави континуирано, Либерти Ад Скопје има склучено договор со надворешни фирми
7.	Уредување на магацинот за масла и масти*	Заштита од инцидентни истекувања на почви и подземни води	6 (шест) месеци од добивање на дозволата
8.	Инсталирање на систем за редукција на емисијата на прашина од процесот на пескарење	Намалување на емисии во воздух	6 (шест) месеци од добивање на дозволата

Забелешка: Табеларниот приказ со Предвидени финансиски средства за активности за подобрување во Прилог XI – Програма за подобрување од Барањето за Измена на А-ИЕД, се препораки кои се нотирани во Извештајот од Генерална еколошка ревизија, а голем дел од истите се преточени во услови во Дозволата.

Активност бр.7 е предлог од претставниците на МЖСПП при увидот во инсталацијата реализиран на 16.05.2023год. и препорака во Извештајот од Генерална еколошка ревизија.

Препорака: Да се обезбеди водонепропусна подлога на магацинот за масла и масти, истиот да се покрие и соодветно да се означи. Садовите да бидат поставени врз мобилни танквани, да биде обезбеден со канал за зафаќање на истекувања и да се постави и користи апсорпционен материјал при инцидентни истекувања. Во временската рамка е вклучена и изработката на проектната документација.

Активност бр.8 -Предлог од МЖСПП

10 Договор за промени во пишана форма

- 10.1 Кога својството или како што е друго договорено во пишана форма се користи како во услов од Дозволата, Операторот ќе бара таков договор на следниот начин:
- Операторот ќе му даде на Надлежниот орган известување во пишана форма за деталите на предложената промена, означувајќи го релевантниот(те) дел(ови) од оваа Дозвола: и
  - Ваквото известување ќе вклучува проценка на можните влијанија на предложената промена (вклучувајќи создавање отпад) како ризик за животната средина од страна на инсталацијата за која се издава Дозволата.
- 10.2 Секоја промена предложена според условот 10.1.1 и договорена во пишана форма со Надлежниот орган, може да се спроведува само откако Операторот му даде на Надлежниот орган претходно известување во пишана форма за датата на спроведување на промената. Почнувајќи од тој датум, Операторот ќе ја управува инсталацијата согласно таа промена и за секој релевантен документ што се однесува на тоа, Дозволата ќе мора да се дополнува.
- 10.3 Секоја промена на или реконструкција во смисол на, активноста или некој нејзин дел кој може или би можел да резултира со
- а) Промена на материјалот или зголемување на:
- природата или количеството на било која емисија;
  - системот за намалување/третман или рециклирање;
  - опсегот на процесите кои треба да се извршат;
  - горивата, суровините, меѓупроизводите, производите или создадениот отпад; или
- б) Било каква промена на:
- инфраструктурата на управување со локацијата или контрола со негативен ефект врз животната средина;
  - било какви промени на преземачот;
  - било каква промена која може да има влијание врз животната средина,
  - ќе се изведува или ќе започне само со претходно известување и одобрение од страна на Надлежниот орган.

Додаток 1

Писмена потврда за известувања

Овој Додаток ги прикажува информациите што Операторот треба да ги достави до Надлежниот орган за да го задоволи условот 5.1.2 од оваа Дозвола.

Мерните единици користени во податоците прикажани во делот А и Б треба да бидат соодветни на условите на емисијата. Онаму каде што е можно, да се направи споредба на реалната емисија и дозволените граници на емисија.

Ако некоја информација се смета за деловно доверлива, треба да биде одделена од оние што не се доверливи, поднесена на одделен лист заедно со барање за комерцијална доверливост во согласност со Законот за животна средина.

Потврдата треба да содржи

Дел А

Име на Операторот.

- Број на Дозвола.
- Локација на инсталацијата.
- Датум на доставување на податоци.
- Време, датум и локација на емисијата.
- Карактеристики и детали на емитираната(ите) супстанција(и), треба да вклучува:
- Најдобра проценка на количината или интензитетот на емисија, и времето кога се случила емисијата.
- Медиум на животната средина на кој што се однесува емисијата.
- Превземени или планирани мерки за стопирање на емисијата.

Дел Б

- Други попрецизни податоци за предметот известен во Делот А.
- Превземени или планирани мерки за спречување за повторно појавување на истиот проблем.
- Превземени или планирани мерки за исправување, лимитирање или спречување на загадувањето или штетата на животната средина што може да се случи како резултатна емисијата.
- Датуми на сите известувања од Делот А за време на претходните 24 месеци.
- Име Пошта.....
- Потпис Датум
- Изјава дека потпишаниот е овластен да потпишува во име на Операторот.

Додаток 2

Извештаи за податоци од мониторинг

Табела Д2: Извештаи за податоците од мониторинг за точките АА1, АА2, АА5		
Параметар	Фреквенција	Период
Температура и проток	Континуирано	Од датум на издавање на дозволата
Кисели пари (како еквивалент HCL)	Квартално	
Азотни оксиди изразени како NO ₂		
Сулфурни оксиди SO ₂		
Прашина		
Јаглерод монооксид CO		
Олово- Pb		
ТОС		
PCDD/F-диоксини и фурани	Годишно	
Испарливи органски соединенија-ИОС		
Табела Д2: Извештаи за податоците од мониторинг за точката АА3,		
Параметар	Фреквенција	Период
Прашина	Квартално	Од датум на издавање на дозволата
Азотни оксиди изразени (NO ₂)		
Сулфурни оксиди (SO ₂)		
Јаглерод монооксид (CO)	Годишно	
PCDD/F-диоксини и фурани		
Испарливи органски соединенија-ИОС		
Табела Д2: Извештаи за податоците од мониторинг за точката: АА6		
Параметар	Фреквенција	Период
Прашина	Квартално	Од датум на издавање на дозволата
Азотни оксиди изразени (NO ₂)		
Сулфурни оксиди (SO ₂)		
Јаглерод монооксид (CO)		
Кисели пари (како еквивалент HCL)		
Олово- Pb		

Инсталација за која се издава дозволата: “ЛИБЕРТИ” Акционерско Друштво за производство и промет со производи на црна металургија-ладно валан, поцинкован и пластифициран лим Скопје

ТОС		
Испарливи органски соединенија-ИОС	годишно	
Табела Д2: Извештаи за податоците од мониторинг за точките: АА7 и АА8		
Параметар	Фреквенција	Период: Од датум на издавање на дозволата
Прашина	Два пати годишно	
Азотни оксиди изразени (NO ₂)	Два пати годишно	
Сулфурни оксиди (SO ₂)	Два пати годишно	
Јаглерод моноксид (CO)	Два пати годишно	
Табела Д2: Извештаи за податоците од мониторинг за точките: АА9		
Параметар	Фреквенција	Период: Од датум на издавање на дозволата
Прашина	квартално	
Табела Д2: Извештаи за податоците од мониторингот за точка АWG1		
Параметар	Фреквенција	Период:
pH, температура и проток	Континуирано	Од датум на издавање на дозволата
Cr ⁶⁺		
Cr- вкупен		
ХПК		
Fe		
Pb		
Ni		
Zn		
Mn		
Вкупно масла и масти (тешко запаливи липофилни материји)		
Sn	месечно	

Измена на А – Интегрирана еколошка дозвола: Закон за животна средина

Инсталација за која се издава дозволата: “ЛИБЕРТИ” Акционерско Друштво за производство и промет со производи на црна металургија-ладно валан, поцинкован и пластифициран лим Скопје

Фосфор-вкупен (P _{вк})	месечно	
Сулфати	месечно	
Нитрати	месечно	
Нитрити	месечно	
Хлориди	месечно	
Хлор слободен Cl ₂ mg/l	месечно	
Хлор-вкупен	месечно	
ТОС	месечно	

Извештаи за податоците од мониторингот

Параметрите за кои извештаите ќе бидат направени, за оваа Дозвола, се наведени во Табелата подолу.

Извештај	Фреквенција на извештајот Белешка ¹	Датум на поднесување на извештајот
Годишен Извештај за Животна Средина (АЕР)	Годишно	до 31-ви март секоја година
Евиденција на инциденти	Како што се случуваат	Во рок од 3(пет) дена од инцидентот.
Мониторинг на воздух	Квартално	до 31-ви март секоја година
Мониторинг на отпадни води	Шест пати годишно	10 дена по истекот на секои два месеци
Потрошена вода	Годишно	до 31-ви март секоја година
Мониторинг на бучава	Еднаш годишно	до 31-ви март секоја година
Распоред на цели и задачи	На секои 7 (седум),години со годишно ревидирање	3(три) месеци претходно, пред започнувањето на развојот
Енергетска ефикасност	Годишно	до 31-ви март секоја година
Ревизија на употребата на вода	Годишно	до 31-ви март секоја година
Создаден отпад	Годишно	до 31-ви март секоја година

